

ZÁPAS O DUŠI 162

PŮJČUJ, ROZMNOŽUJ, ROZŠIŘUJ
PODZIM 2024, ROČNÍK 35

BOŽÍ MILOST V ŽIVOTĚ

*Sola Scriptura – Jedině Písmo, Sola Fide – Jedině vírou, Sola Gratia – Jedině milostí,
Solus Christus – Jedině Kristus, Soli Deo Gloria – Jedině Bohu sláva*

WWW.REFORMACE.CZ

OBSAH

- 4 Milost, která nás zbohacuje
- 12 Cílem biblického poradenství je Boží sláva (2. část)
- 17 Co je milost?
- 18 Učedníci na jezeře
- 19 Opravdu Bůh řekl, že stvořil svět za šest dní?
- 30 Co je smyslem života?
- 36 Jak Bůh odpověděl na mou modlitbu uzdravením
- 39 Informatorium školy mateřské v jazyce 21. století
- 44 Zjevení 20 optimistickýma očima
- 48 Ohlasy čtenářů
- 50 Bůh ctěný

Čtvrtletník *Zápas o duši* vydává Spolek Reformace.cz, Žandov 85, 403 39 Chlumec, IČ 41605012, pod evidenčním číslem MK ČR E 11180. Číslo 162 vyšlo 17. 9. 2024.

Odpovědný redaktor: Jan Suchý

Redakční rada: Milan Bulák, Roman Klusák,

Julie Petrecká, Iva Suchá

Sazba: Hana Hloučová

Titulní foto: www.pixabay.com

Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky

ISSN 1804-2880 (print), ISSN 2336-8330 (online)

Neprodejně.

Korespondenční adresa:

📍 Spolek Reformace.cz,
Žandov 85, 403 39 Chlumec

☎ (+420) 472 741 623

✉ zapasodusi@gmail.com

Děkujeme za vaše dobrovolné příspěvky, které můžete poslat přílohou **složenkou** nebo **bankovním převodem** na číslo účtu: 2600196560/2010 (ČR), SK1083300000002600196560 (SK).

Platba pomocí QR kódu

Přihlaste se přes smartbanking ke svému účtu a zvolte možnost platby QR kódem. Po načtení kódu se Vám

vygeneruje platební příkaz, zvolte vyšší příspěvek, platební příkaz pak odešlete na účet Reformace.cz.

Nová milost každé ráno

*365 zamyšlení nad evangeliem
od Paula Davida Trippa*

POUTNIKOVACETBA.CZ

ÚVODNÍ SLOVO

„Milostí jste spaseni, skrze víru.“ (Ef 2,8)

Milí čtenáři, s úžasem a láskou pohlédněte na pramen naší spásy, jímž je Boží milost. „Milostí jste spaseni.“ Bůh je milostivý, a proto hříšníkům odpouští, obrací je zpět na správnou cestu, očisťuje je a zachraňuje. A to vše nedělá proto, že by na nich něco viděl, nebo snad proto, že by z nich v budoucnu něco mohlo být, ale jen ze své nekonečné lásky, dobroty, slitování, soucitu, milosrdenství a milosti. Zastav se tedy na chvíli u této studánky. Pohled na onu řeku čistého života, jak tryská od trůnu Božího a Beránkova! (Zj 22,1)

Jak nesmírná propast je Boží láska! Kdo změří její šíři? Kdo vystihne její hloubku? Stejně jako všechny Boží vlastnosti je i ona nekonečná. Bůh je plný lásky, protože „Bůh je láska“ (1J 4,8). Bůh je plný dobroty... Bezmezná dobrota a láska tvoří samotnou Boží podstatu. Jen proto, že „jeho milosrdenství je věčné“ (Ž 107,1), nebyli lidé vyhlazeni do jednoho, a jen proto, že „Hospodinovo milosrdenství nepomíjí“ (Pl 3,22), k němu mohou přicházet hříšníci a on jim odpouští.

Mějte to na paměti, nebo byste se mohli dopustit nebezpečné chyby, že se natolik upnete na víru, která tvoří řečiště řeky naší spásy, až zapomenete na milost, která je pramenem a zdrojem dokonce i víry samotné. Víra je dílo Boží milosti v nás. „Nikdo nemůže přijít ke mně,“ říká Ježíš, „jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den“ (J 6,44). Jsme spaseni „skrze víru“, ale „milostí“. Vyhlašujte ta slova dál, ať zvučí jako andělské polnice: „Milostí jste spaseni.“ Jak radostná zvěst pro ty, kdo si ji nijak nezaslouží!

Ch. H. Spurgeon, „Jedině milostí“

ZVEME VÁS NA KONFERENCI ZÁPASU O DUŠI A POUTNÍKOVY ČETBY 2025!

sobota 22. 2. 2025, hotel Krystal, Praha

Soli Deo Gloria – Jedině Bohu buď sláva

- 1. Soli Deo Gloria je vyvrcholením předchozích 4 Solas (J 20,30–31)*
- 2. Spasení je z Boží milosti, ne ze skutků (Ef 2,8–9)*
- 3. Sláva Bohu za mou spásu (1Tm 1,12–17)*
- 4. Vše je k Boží slávě (Ř 11,33–36)*

Prosíme Vás o modlitby za průběh konference

TÉMA ČÍSLA: BOŽÍ MILOST V ŽIVOTĚ

MILOST, KTERÁ NÁS ZBOHACUJE

Roman Klusák

Milost je dar, je to bohatství, které přijímáme. Ale milost není jediným darem, který ve svém životě můžeme pozorovat. Náš dnešní text nás přivádí k rozjímání nad všemi dary, které od Krista máme.

V něm máme vykoupení skrze jeho krev odpuštění našich provinění podle bohatství jeho milosti, kterou nás hojně zahrnul ve vsí moudrosti a rozumnosti, když nám oznámil tajemství své vůle, jak se mu líbilo a jak si předsevzal, aby pro správu období, v němž budou naplněny příhodné časy, uspořádal pod jednu hlavu v Kristu všechny věci: ty na nebesích i ty na zemi, aby je uspořádal v něm. (Ef 1,7–10 ČSP)

Je třeba si připomenout, že Pavel, lépe řečeno Duch svatý skrze Pavla, píše tento list církvi do Efezu, církvi, která se nacházela uprostřed města plného model. Obrovský chrám bohyně Artemis (Diany) plný chrámových prostitutek a množství dalších chrámů, které byly ve městě, vytvářelo na křesťany tlak. Myslí tím tlak, aby žili podle světa, aby žili v kolejích, které nastavil tehdejší svět, a aby uctívali jeho modly.

Když studujeme list Efezským, zjistíme, že situace efezských křesťanů byla

velice podobná té naší. Je možné, že jste v uplynulých dnech při sledování televize nebo internetu v osamění svého pokoje pociťovali podobný tlak. Internetové stránky chrlily reklamy na různé věci, které nutně potřebujete, nebo na věci, které nutně chcete, nebo na věci, které podněcují vaši žádostivost. Otázky, které si pokládali i efezští křesťané, zní:

Jak žít zbožně v tomto čase? Jak žít zbožně v našem městě, uprostřed všech pohanů, model a všeho, co na nás útočí? Jak žít zbožně za takových okolností? Jak žít zbožně a zvítězit v takové době? Jak být schopen žít tak, abych se líbil Bohu?

Víme, že první tři kapitoly listu Efezským pojednávají o evangeliu, o teologii, o tom, co Bůh udělal. Následující tři kapitoly nás vyučují, jak na základě uvedených pravd žít. Takové rozdělení není náhodné. Pavel takto své listy rozděluje. Chce, abychom porozuměli, že než pochopíme, jak máme žít, musíme nejprve poznat Pána Boha. Bůh nám dal všechno potřebné ke zbožnému životu skrze poznání Pána Ježíše Krista. Musíte ho tedy znát ne takového, jakým bychom ho chtěli mít, ale takového, jaký opravdu je.

Pavel začíná list Efezským chvalozpěvem. Verše 1,3–14 jsou jednou dlouhou větou, chvalozpěvem vyjadřujícím vděčnost za vše, co Bůh udělal pro křesťany v Efezu. Pavel píše o požehnáních, která

dal Bůh křesťanům v Efezu, aby mohli žít, jak se mu líbí.

V úvodních verších vidíme za prvé Boží vyvolení ke **svatosti**, abychom mohli žít svatě před jeho tváří. Za druhé nás Bůh předurčil k tomu, abychom byli jeho **rodina**, synové a dcery Boží, pro jeho slávu.

Ale dnes se budeme zabývat dalším požehnáním, a tím je **vykoupení z milosti**.

Prosím tedy, soustředte se na text Božího slova, abychom dokázali žít dle bohatství jeho milosti, které nás vede k pokoře a vděčnosti. Na začátek mám pro vás následující otázky:

K čemu vás vede bohatství, které jste dostali od Krista? Když sečtete všechna požehnání, která jste dostali, když sečtete veškeré bohatství, které vidíte v dnešním textu, k čemu vás to vede? Jaký výsledek to přinese do vašeho života?

Z dávné minulosti, kdy nás Bůh určil ke svatosti a kdy nás předurčil k synovství pro svou slávu, se Pavel dostává do Kristovy doby. Zaměřuje se na to, co dělá Kristus, a my vidíme v 7. verši, že naše požehnání souvisí s Kristem. 3. verš říká:

Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nám požehnal veškerým duchovním požehnáním v nebeských věcech v Kristu.

Kristus je ten, skrze něhož dostáváme všechna požehnání, on je ten, skrze něhož byla všechna duchovní bohatství připsána na náš účet. To je velice důležité, protože **bez Krista žádné duchovní požehnání neexistuje**, požehnání se děje skrze něj, v něm jsme byli vybráni pro svatost a v něm jsme obdrželi

synovství. V něm také dostáváme bohatství. To je jádrem úvodu listu – všechno se děje v Kristu a všechna chvála a všechna sláva, kterou Pavel v tomto chvalo zpěvu vzdává Bohu, je založena na tom, že právě Hospodin, Bůh Otec, poslal svého Syna na tuto zem, aby nám vydobyl všechna požehnání, abychom v něm měli přístup k Bohu. To on učinil pro své stvoření takové věci.

1. Dostali jsme vykoupení

Pojďme se podívat, co v Kristu máme. Vykoupení. Slovo vykoupení je jedním ze slov, kterými Pavel popisuje spasení. V originále to slovo znamená, že zaplatil, osvobodil na základě zaplacení. Tento termín se používal v souvislosti s tehdejší otrokářským systémem. Když se měl otrok stát svobodným nebo chtěl být svobodný, musel za své propuštění zaplatit určitou cenu. Když ho chtěl vykoupit někdo jiný, musel zaplatit otrokům dluh. Čteme o tom ve Starém zákoně několikrát. Pavel používá všem známé slovo, jímž vyjevuje, jak nádherné je, co pro nás Kristus udělal, a jak nádherné je být křesťanem. Vrací se svými myšlenkami až do knihy Exodus, ve které je dané slovo použito právě ve smyslu vykoupení. Bůh zaplatil za svůj lid nebo ho vykoupil z moci Egypta, z domu otroctví.

Deuteronomium 7,8 to popisuje následovně:

... ale ze své lásky k vám, a aby zachoval přísahu, kterou přísahal vašim otcům, vás Hospodin vyvedl mocnou rukou a vykoupil tě z domu otroctví, z ruky faraona, egyptského krále.

A totéž, co Bůh udělal pro Izrael, udělal Kristus pro každého křesťana v Efezu a věřím, že pro každého křesťana vůbec. On zaplatil cenu. Uvažujme nad slovem „vykoupení“. Když někdo někoho „vykoupil“ (slovu vykoupení rozumíme tak, jak jsme si jej vysvětlili výše), může nám to navodit představu, že splatil dluh, a tím to končí. Náš text však pokračuje dál. Popisuje, jaké bohatství přichází, když Kristus zaplatil náš dluh. Byli jsme definitivně očištěni. Proč to muselo být? Protože kdyby Bůh zaplatil náš dluh pouze do chvíle našeho vykoupení, pak bychom se další den znovu ocitli v dluhu. Pokud by Bůh zaplatil jen za hříchy, které jsme spáchali před obrácením, a od té chvíle by už neplatil, pokud by nás pouze vykoupil z otroctví, a pak by nás nechal jít, znovu bychom upadli do stejného hříchu. Ale text nám ukazuje, že Bůh udělal mnohonásobně víc. Bůh nás tedy skrze to, co udělal ve svém milovaném Synu, vyvedl z otroctví, vykoupil nás. Toho dosáhl na kříži. Nevíme přesně, co se během oněch tří hodin dělo, ale víme, že na Boha Syna byly vloženy všechny naše hříchy. Po dobu tří hodin byl v odloučení od Boha Otce. **Věc, ke které nedošlo po celou věčnost, se odehrála na kříži kvůli tvému a mému hříchu.** Bůh Syn tam platil cenu odloučení, a tak tě vykoupil z otroctví. Ne z otroctví faraona, ne z otroctví Egypta, ale z otroctví hříchu. Písmo samo nás popisuje jako otroky hříchu. Písmo nás popisuje jako ty, kdo jsou mrtví ve svém hříchu a nedokážou sami od sebe zaplatit

cenu za hřích. Cena za hřích je totiž daleko vyšší, než je kdokoliv z nás schopen zaplatit. Jedině jeho krev nás mohla vykoupit. Aby nás Bůh mohl uvést do svatosti před svou tvář, musel být prolita jeho vlastní krev. Nebyly to peníze, nebyl to majetek, nebyl to ani čas, o kterém se říká, že je tím nejcennějším. Bylo zapláceno něco mnohem vzácnějšího – jeho vlastní krev.

1. Petrova 1,18–19 popisuje cenu za vykoupení:

Víte, že ze svého marného způsobu života, zděděného po otcích, jste byli vykoupeni ne pomíjivými věcmi, stříbrem nebo zlatem, nýbrž drahou krví Krista jako beránka bez vady a bez poskvrny.

Nebylo to zlato, nebylo to stříbro, nebyly to nějaké pomíjivé věci, skrze které jsme byli vykoupeni z marného způsobu života, ale byla to drahá krev Pána Ježíše Krista. Taková cena musela být zaplácena a bez ní by nikdo z nás nebyl vykoupen. Rád bych, aby nás k tomu hlavněmu, co si z našeho textu odneseme do života, dovedly následující otázky:

K čemu vás to vede? Cítíte se zavázáni? Když přemýšlíte o ceně za své vykoupení, když si uvědomíte, kolik let jste strávili v otroctví, kolik času jste sloužili modlám, cítíte se zavázáni? Cítíte se být dlužníky?

Pavel se v listě Římanům cítil být dlužníkem. Koho byl dlužníkem? Úplně všech, protože všem dlužil evangelium. Smýšlel tak, protože ho evangelium zachránilo. Proto se ptám, jestli vás

vykoupení skrze Boží vlastní krev vede k tomu, že se cítíte být dlužníky? A pokud se necítíte být nikomu zavázáni, je možná třeba připomenout si svůj dluh. Co jste dlužili Pánu Bohu, jaký je váš dlužní úpis, který byl sepsán a nemohl být smazán ničím jiným než krví Pána Ježíše Krista? Bůh skrze svou krev smazal náš úpis, smazal náš dluh a odpouští naše provinění. A právě to je vykoupení.

Slovo provinění prakticky znamená ukročit stranou ze správné cesty nebo spáchat určitý morální hřích. Každé ukročení stranou z Boží cesty, každé provinění, vše, co vás uvedlo do viny, bylo odpuštěno skrze krev Pána Ježíše Krista. **Vykoupení mělo za cíl odpuštění.** Když vás Bůh vykoupil skrze Pána Ježíše Krista, odpustil každé z vašich provinění. Provinění je jednoduše každý skutek, který je mimo Boží plán pro váš život. Každý z těchto skutků nám byl na základě Kristovy krve odpuštěn, protože za něj Kristus zaplatil. Proto jsme byli přijati do Boží rodiny. A proto se ptám, jestli se cítíte být zavázáni, když bylo každé vaše provinění odpuštěno skrze Kristovu krev. Proto se ptám, k čemu vás to vede.

Napodobujte tedy Boha jako milované děti a žijte v lásce, jako i Kristus miloval nás a vydal sám sebe za nás jako dar a oběť Bohu v přijemnou vůni. (Ef 5,1–2)

Děláte to, protože vám bylo odpuštěno každé provinění a byli jste přijati jako Boží milované děti? Napodobujete Boha? Žijete v lásce, tak jako Kristus žil v lásce a vydal sám sebe jako oběť

smíření? On zaplatil a odpustil všechna provinění podle bohatství své milosti. Vykoupení jsme nebyli na základě zásluh ani na základě skutků, ani základě svého chování, svého myšlení, svého dávání, svého zjevu, svých slov. Nebyli jsme vykoupeni na základě ničeho, co vycházelo z nás samotných, ale na základě bohatství Boží milosti. Ptám se, jak velké je bohatství Boží milosti. Odpověď zní, že je tak velké, že dokázalo zachránit hříšníky, jako jste vy. Bůh má dost milosti, aby odpustil každé vaše provinění. Nemůžete spáchat tak těžký hřích ani si nemůžete myslet tak hroznou myšlenku, aby Bůh neměl dost milosti na odpuštění. **Bůh je bohatý ve své milosti a jeho bohatství je vidět na tom, že jsme křesťané.** Otázka tedy zní, proč jsme dostali milost. Odpověď se nachází v předchozích verších. Abychom žili pro jeho slávu před jeho tváří ve svatosti jako jeho děti.

2. Byli jsme zahrnuti

Bohatství jeho milosti vidíme, nejen když si uvědomíme, že nám dal milost a že nás vykoupil, ale že nás jí zahrnul. Nevím, jestli jste si někdy hráli na písku, když jste byli malí. Dělali jste bábovičky a najednou přišel váš bráška, vzal kyblík plný písku a vysypal ho na vaši bábovičku. To vás asi rozhněvalo. Byla zasypaná, byla přikrytá, už jste ji neviděli, už jste s ní nemohli nic udělat. Právě to udělal Kristus. Bůh nás nejenže vykoupil a zaplatil za nás cenu, ale vzal z bohatství své milosti a přikryl nás jí, takže už nejsme vidět a před jeho tváří není

ani jedna známka jakéhokoli provinění. Protože kdyby existovala jediná známka nějakého našeho provinění, nemohl by se nikdo z nás postavit před Boha. Proto vzal ze svého bohatství milosti a skrze Krista ji na nás vložil. To je další věc, která se odehrála na kříži. Kristus nejenže zaplatil náš dluh, ale vzal svoji spravedlnost a připsal ji na náš účet. V Božích očích jsme tedy spravedliví ne kvůli svým skutkům, ale kvůli bohatství jeho milosti, kterou nás hojně zahrnul, takže nejsme vůbec vidět. Úplně nás přikryl. Vidíme tedy, že Bůh je aktivní činitel. A znovu se ptám: už se cítíte být dlužníky? Vždyť Pánu Bohu nestačilo, aby vám jen odpustil, ještě vás přikryl svou milostí.

3. Dostali jsme moudrost

Nejenže vás Pán Bůh přikryl svou milostí, nejenže vás hojně zahrnul svou milostí, ale zahrnul vás „ve vši moudrosti a rozumnosti“ nebo také v pochopení. Bůh nám ve své milosti dal moudrost a pochopení. Význam těchto slov obsahuje jak objektivní zjevení, tak subjektivní pochopení. Zjevil nám, co pro nás udělal, a dal nám schopnost to pochopit, ocenit, přijmout a věřit tomu. V Římanům 16,25–27 se říká:

Tomu, kdo je mocen vás upevnit podle mého evangelia a zvěsti o Ježíši Kristu, podle zjevení tajemství, které bylo po časy věků zamlčeno, nyní však bylo zjeveno a skrze prorocká Písma podle příkazu věčného Boha oznámeno všem národům k poslušnosti víry jedinému

moudrému Bohu zjevnému skrze Ježíše Krista, jemu buď sláva na věky věků. Amen.

Umíte si představit, jak by to vypadalo, kdyby Bůh pro nás všechno v Kristu udělal, ale neoznámil nám to? Nebo kdyby nám nedal pochopení, abychom to mohli přijmout? Co by s námi bylo? Byli bychom spravedlivě odsouzeni na základě svých skutků. Bohu nestačilo jenom za nás zaplatit a přikryt nás svou hojnou milostí, ale Bůh nám všechno zjevil ve svém Slovu. Dal nám Ducha svatého, který nás uvádí do veškeré pravdy, abychom mohli porozumět Kristovu dílu. Dostali jsme víru.

Kdy to Bůh všechno udělal? **Když nám oznámil tajemství své vůle.** Bůh nám dal vykoupení skrze Kristovu krev, dal nám milost, zahrnul nás jí, dal nám moudrost a rozumnost, a to všechno ve chvíli, kdy nám oznámil tajemství své vůle. Slovo tajemství nebo také *mysterion* znamená tajné učení a objevuje se v Novém zákoně pouze sedmkrát. V biblickém slova smyslu neznámá jakýsi rébus, který bychom museli vyřešit, ale znamená tajemství, tajné učení, do kterého musíme být zasvěceni. A to je velký rozdíl, protože rébus si můžeme vyřešit sami, ale tajemství nám musí být zjeveno. Boží tajemství nemohlo být zjeveno nikým jiným než Bohem samotným. Nemůžeme ho objevit sami, nemůžeme na něj přijít vlastní inteligencí, nemůžeme na něj dosáhnout vlastní moudrostí. Všude kolem sebe vidíme, že si lidé myslí, že se k Bohu dostanou vlastní chytrostí. Čtou třeba i Bibli, ale k ničemu to

nevede, protože ji nechtou v Boží moudrosti. Kristovo dílo je pro ně zahaleno tajemstvím, nemohou ho pochopit, dokonce víme, že je pro ně bláznovstvím. Bůh se rozhodl oznámit nám tajemství své vůle skrze svou milost, ale zároveň musíme říct, že pro jiné zůstává tajemstvím. Nikdy nebude zjeveno. Ne každý je pochopí, protože nezáleží na lidské moudrosti ani na lidských snahách, ani na lidské vůli, ale na Bohu, na jeho milosti a na jeho daru moudrosti a rozumnosti. Vidíme to v 1. Korintským 1,17–2,16, kde se Bůh rozhodl zahalit moudrost moudrých a způsobil, že Kristovo dílo je tomuto světu bláznovstvím, protože lidé ve své moudrosti nebyli schopni ho poznat. Bůh se také rozhodl skrze bláznovství této zvěsti zachránit ty, kdo věří.

O moudrosti se v 1. Korintským 2,6–9 říká:

O moudrosti mluvíme mezi zralými, ne ovšem o moudrosti tohoto věku ani o moudrosti vládců tohoto věku, kteří zanikají, nýbrž o Boží moudrosti, skryté v tajemství, kterou Bůh před věky předurčil k naší slávě. Tu nikdo z vládců tohoto věku nepoznal. Neboť kdyby ji poznali, nebyli by ukřižovali Pána slávy. Ale jak je napsáno: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo a na lidské srdce nevstoupilo, to Bůh připravil těm, kdo ho milují.“

Když jsem byl mladší, myslel jsem si, že text hovoří o nebi. Avšak z kontextu vyplývá, že nemluví o nebi, ale o **evangeliumu**, o tom tajemství, které Bůh zjevil. Co oko nevidělo, co vaše ucho neslyšelo, co na vaše srdce nepřišlo, to pro vás

připravil Bůh, pokud ho milujete. Pán Bůh připravil evangelium. Když jste nebyli věřící, komu z vás přišlo na oči nebo na uši nebo na srdce, že se za vás Bůh obětoval? Kdo by si pomyslel, že právě za vás, právě za mne Bůh obětuje svého Syna? A znovu se vracíme k naší otázce: Jsi vděčný? Cítíš se být dlužníkem tajemství, které jsi přijal skrze Bohem darovanou moudrost a rozumnost, když tě hojně zahrnul svou milostí, skrze krev Pána Ježíše, kterou tě vykoupil?

V listu Koloským 1,26–27 je popsáno tajemství, kterým je evangelium:

... to tajemství, které bylo od věků a od prvních pokolení ukryté, nyní však bylo zjeveno jeho svatým, kterým Bůh toužil oznámit, jaké je bohatství slávy tohoto tajemství mezi pohany: tím tajemstvím je Kristus ve vás, naděje slávy.

Představte si, jaké máte štěstí, když můžete číst o Božím tajemství, které bylo od začátku skryté, ale vám bylo zjeveno? Koloským 2,2 říká:

Zápasím o to, aby byli povzbuzeni ve svém srdci a navzájem spojeni v lásce byli dovedeni do celého bohatství plné jistoty porozumění, k plnému poznání Božího tajemství, Krista...

Přesně to tady děláme. Společně zápasíme, společně studujeme, společně se modlíme, společně poznáváme Krista takového, jaký je, abychom plně pochopili to tajemství, jak nám dává Duch skrze Boží slovo. Ostatním je to tajemství skryté. Kristus nás připojil k Božímu lidu, ač jsme v Božím lidu nikdy neměli mít podíl. Nikdo z nás není Žid, nikdo z nás skrze své otce neuzavřel smlouvu s Bohem. Přesto nás Kristus skrze svoji

krv připojil k Boží rodině. Udělal to tak, jak se mu zalíbilo a jak si předsevzal. Znovu se vracíme k tomu, co už Pavel popsal. Bere nás do epicentra Božího plánu a vše vkládá do patřičného kontextu. Všechno, co jsme dosud studovali a ještě mnohem víc, se Bohu líbilo, to si sám předsevzal. Nejen vykoupení, nejen odpuštění hříchů, ale moudrost a porozumění a zjevení tajemství. Učinil to tak, jak se jemu líbilo, jak se sám v sobě rozhodl. Bůh se rozhodl, že zachrání svůj lid tímto způsobem. Umíte si domyslet, jak milující je Bůh, který se rozhodl to všechno pro vás udělat? Sčítáte všechny věci, které jste dostali? K čemu vás to vede?

4. Milost ve správný čas

... aby pro správu období, v němž budou naplněny příhodné časy... (Ef 1,10)

Poslední věta našeho oddílu je velice složitá. Prosím, abyste pozorně sledovali, co je tady řečeno. Pro slovo správa je v originále použito slovo *oikonomia* neboli domácnost, správcovství. Význam textu spočívá v tom, že Kristus jako správce, který má nad vším autoritu, dostal v tom naplněném období všechny věci. Chci se zastavit nad slovním spojením „příhodné časy“. Termín příhodný čas, konečný čas nebo také správný čas je důležitý, protože se objevuje v mnoha proroctvích ve Starém zákoně, kde čteme, že Bůh vykoupí svůj lid „*beacharid hajamim*“, v posledních dnech, v čase, který Bůh pevně určil. Součástí Starého zákona je proroctví, že Mesiáš musí

vstoupit do Božího chrámu. Jak dlouho ten druhý chrám stál, než byl zničen. Bylo to asi sto let. Říkáte si asi, že sto let, to je docela dlouhá doba, ale není tomu tak. První chrám byl zničen Nebúkadnêsarem roku 587 př. Kr. a znovu ho začali stavět o osmdesát let později, někdy v roce 507 př. Kr. Dokončen i se zasvěcením byl v roce 63 př. Kr. a zničen byl roku 70 po Kr. V tomto krátkém období historie Bůh musel poslat Mesiáše, aby vstoupil do chrámu, protože poté už chrám nebyl. A tak „... aby pro správu období“, aby všechno spravoval v něm, poslal Krista ve chvíli, kdy přišly příhodné časy.

Aby... uspořádal pod jednu hlavu v Kristu všechny věci, ty na nebesích i ty na zemi, aby je uspořádal v něm.

Slovo „uspořádat“ je použito pouze dvakrát v celé Bibli a znamená shromáždit, představit jako jeden celek. Druhé použití máme v Římanům 13,9 ve smyslu shrnutí. Bůh dal Krista ve správný příhodný čas, aby pod jeho hlavu shrnul všechny věci, aby je uspořádal, aby je dal do pořádku, aby měl Kristus správcovství nad všemi věcmi v příhodný čas, kdy ho Bůh poslal.

Totéž vidíme také v Efezským 1,22–23, kde se píše:

A všechno podřídil pod jeho nohy a dal ho za hlavu nade vším církví, která je jeho tělem, plností toho, jenž všechno ve všem naplňuje.

„Všechny věci“ znamenají, že není nic mimo jeho správcovství. Uvedený verš je často velice chybně vykládán. Že je všechno v Božím správcovství v Kristu,

neznamená, že všichni budou spaseni. Znamená to však, že všichni budou zachráněni podle toho, jak určí správce.

Pojďme spolu ještě do Jana 3,16–18, abychom viděli Kristovo správcovství:

Neboť tak Bůh miluje svět, že dal jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby byl skrze něj zachráněn. Kdo v něho věří, není souzen, kdo však nevěří, již je odsouzen, protože nevěřil ve jméno jediného Syna Božího.

Svět zde neznamená všichni, ale ti, kdo věří. Kontext nám to jasně ukazuje.

A tak Bůh pro správcovství v příhodný čas uspořádal všechny věci pod hlavu Krista. Kristus je hlavou, Kristus rozhoduje, Kristus říká, kdo může být spasen a za jakých podmínek. A spasení můžeme být pouze, když nás Bůh vykoupí skrze Kristovu krev a odpustí díky té krvi všechny naše hříchy. Také nás zahrne svou milostí a dá nám moudrost a porozumění.

Koloským 1,16–18 to popisuje následovně:

Neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebesích a na zemi, věci viditelné i neviditelné, at' trůny nebo panstva, vlády nebo autority: všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On je přede vším a všechno v něm spočívá. A on je hlavou těla, církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých, aby on sám zaujal ve všem první místo.

A znovu se ptám, bratře a sestro, k čemu tě vede poznání, že je Kristus správcem? Jsi vděčný? Pavel vnímal tajemství, které mu bylo zjeveno, jako dluh vůči

všem, kterým zjeveno nebylo. Kolik takových lidí máš kolem sebe? Znají lidé kolem tebe tajemství o Kristu? Zná je tvoje rodina, známí, kolegové? Žijíš tak, aby bylo vidět, že patříš do Boží rodiny? Napodobuješ Boha jako milované dítě svého Otce? Je pro tebe život s Kristem taková radost, že všichni ostatní nemůžou neslyšet? Jsi světlo a jsi sůl?

Bůh tě zahrnul tak bohatou milostí, že když sečteš všechny věci, které pro tebe Bůh udělal, musíš přijít k výsledku, že jsi dlužník. Dlužíš evangelium všem lidem kolem sebe. A pokud se necítíš dlužníkem, vzpomeň si na dluh, který jsi měl. Uvažuj o tom, že všichni, kteří nevěří v Pána Ježíše Krista, jsou ještě pořád zadluženi a také budou platit. Nemohou to tajemství odhalit vlastní moudrostí.

Tvůj dluh může být smazán krví Pána Ježíše Krista. Nemusíš za něj platit. Pán Bůh se, pro nás zcela nepochopitelně, rozhodl ze své veliké lásky zahrnout svůj lid svou milostí. A tomu potřebuješ uvěřit. Potřebuješ se na to spolehnout. A proto je psáno, že víra je ze slyšení. Na závěr mi dovolu citovat jeden důležitý verš:

Vyznáš-li svými ústy Pána Ježíše a uvěříš-li ve své srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš zachráněn. (Ř 10,9)

To je všechno, co potřebuješ udělat. Amen.

*Roman Klusák je kazatelem církve
Evangelikální baptisté Lovosice,
www.krestanelovosice.cz*

CÍLEM BIBLICKÉHO PORADENSTVÍ JE BOŽÍ SLÁVA (2. ČÁST)

John Piper

Podle listu Židům je vytrvalost svatých projektem celého společenství, proto potřebujeme biblické poradenství jako záchranný člun církevního života. Máme podíl v Kristu jen tehdy, pokud se až do konce pevně držíme své počáteční důvěry. Je to otázka života a smrti. V Židům 3,12–13 slyšíte velkou naléhavost:

Dejte si pozor, bratři, aby někdo z vás neměl srdce zlé a nevěrné, takže by odpadl od živého Boha. Naopak, povzbuzujte se navzájem den co den, dokud ještě trvá ono „dnes“, aby se nikdo z vás, oklamán hříchem, nezaturdil.

Vytrvalost svatých je projektem celého společenství. Být spolu v menších skupinkách, napomínat se den co den přes telefon, osobně, tváří v tvář, přes zprávy, přes e-mail. To není nějaká poleva na dortu! Bez toho nepřežijeme a nepůjdem do nebe.

Součástí je pozoruhodná oboustranná dynamika u těch z nás (nás všech), kdo takové poradenství potřebují každý den. Židům 10,23 to vyjadřuje následovně:

Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný.

Bůh se tě drží, proto se ty drž Boha. Pavel vyjádřil stejnou dynamiku ve Filipským 3,12:

Nemyslím, že bych již byl u cíle anebo již dosáhl dokonalosti; běžím však, abych se jí zmocnil, protože mne se zmocnil Kristus Ježíš.

Držte se toho, kdo se drží vás. Mnoho lidí tyto dvě strany odděluje. Pokud kázete: „Držte se!“, nevypadáte jako někdo, kdo věří ve vytrvalost svatých. Pokud kázete: „On vás drží“, nezdá se, že byste vnímali, jak naléhavé je, že musíte jednat. Bible nám nedává na výběr mezi dvěma možnostmi: Bůh udrží svou ruku na tvé ruce a nedovolí ti, aby ses ho pustil. Drž se ho a nepouštěj se.

Tato vytrvalost ve víře se děje ve společenství, jak nás vyučuje Židům 10,24–25 (ČSP). Jestli je nějaký text skvělý pro poradenství v církvi, pak ten následující:

... buďme pozorní jedni k druhým, abychom se rozněžovali v lásce a dobrých skutcích.

Cílem naší pozornosti jste vy! Při poradenství nebo jako přítel, jako kazatel stojící před shromážděním se dívejte na lidi. Uvažujte o nich, přemýšlejte o nich, poznávejte je, snažte se je pochopit, dostaňte se do jejich životů. Jak je můžete roztnít v lásce? Jak je můžete vyprovokovat, aby činili mnoho dobrých skutků, aby se uzdravili a začali pečovat o druhé? Musíte nad lidmi přemýšlet. O tom je verš 24. Text pokračuje:

Nezanedbávejme své společné shromažďování, jak mají někteří ve zvyku.

Vyrostl jsem v církvi, kde se tento verš omlacoval lidem o hlavu, aby v neděli přišli do sboru. Ale o tom ten text není!

Další fráze říká: „... *nýbrž povzbuzujme se.*“ Proto se scházíte – abyste si navzájem radili. O nedělích se to většinou neděje. V našem sboru je zvykem, že v neděli kázu. Lidé, kteří přicházejí, spolu mohou mluvit před bohoslužbou nebo po ní. Doufám, že jsou k sobě nanejvýš přátelští a mají hluboké rozhovory, ale to není hlavní náplní nedělního dopoledne. Hlavní náplní nedělního dopoledne je jít společně k Bohu v písni, modlitbě, v Písmu a večeři Páně. To děláme skrze Slovo a moc Ducha a snažíme se hledět vertikálně, jak jen to jde. Je to důležitá součást církevního života. Později místo společné bohoslužby opustíte a společně tvoříte církev někde jinde – v obyčasných pokojích, na parkovišti nebo po telefonu. *„Nezanebávejme své společné shromažďování... nýbrž povzbuzujme se.“* To je biblické poradenství. *„... a to tím více, čím více vidíte, že se ten den přibližuje.“* Na apokalyptickou dobu můžeme reagovat také tím, že budeme mít víc skupinek, víc setkávání, abychom nad sebou přemýšleli a pomáhali si navzájem držet se Krista a správně milovat. To přesně říká náš verš. Před dnem Páně se budou dít hrůzy, strašné věci. Když už se dějí nebo jak se začínají objevovat na obzoru, je třeba více společného času, více povzbuzení, více vzájemného laického poradenství. Otevřete svá ústa a staňte se pramenem života pro ostatní, staňte se moudřími.

Rád na toto téma hovořím se ženami v našem sboru. Jsem jedním z těch konzervativních, staromódních, v blátě

uvízlých lidí, kteří si myslí, že Bible vyučuje, že by ženy neměly být pastory. Naš sbor je plný mladých, chytrých, výřečných a kompetentních žen, které jsou všechny chytrější než jejich manželé. Znají lépe Bibli. A já tu stojím se svým bizarním biblickým názorem. Ale ony to berou. Jedním z důvodů je, že se snažím zdůrazňovat, čím se může zralé, výřečné, inteligentní, kreativní ženství stát. Jedním z mých vzorů je moudrý člověk. Jestliže vy ženy (a také muži) hledáte vzor, do kterého byste chtěly dorůst ve čtyřiceti, padesáti nebo šedesáti, až budete mít krásné vrásky a vaši hlavu budou korunovat šedivé vlasy a vaše postava už nebude taková, jaká bývala, pak zvažte stát se moudrým člověkem.

Moudrá žena dospěla v doktrínálně zralou, čte solidní, významné knihy, uvažuje nad Bibli, absolvovala kurzy, možná se naučila řecky a hebrejsky, cokoliv je třeba, aby šla s Bohem hlouběji, jako ta stará pradelna, která naučila Charlese Spurgeona celému kalvinismu. Moudrá žena se dostala do větších hloubek skrze utrpení (každá žena trpí) a přijala ho, přivlastnila si ho a poučila se z něho, aniž by se stala tím druhem ženy, co je zahleděná sama do sebe a stále se ptá: Kde jsi, Bože? Místo toho chápe, že Bůh má veliký, pevný, hluboký, láskyplný záměr s veškerou bolestí jejího života. Prochází těmi věcmi jako moudrý člověk. Možná nekáže na veřejnosti, přesto k ní proudí mladé ženy pro pomoc, moudrost a vhled do toho, jak žít a poznávat Boha. Existují tisíce mladých žen,

kteří potřebují pomoc takových žen, ale nemohou je najít!

Feministickému směru se věnujeme už třicet, čtyřicet let. Myslím, že vím, proč to nefunguje, ale chci jen říct, abyste si místo toho daly za cíl stát se moudrou ženou. Naučte se povzbuzovat. Mějte skrze milost a pomazání Ducha co říct. Mějte hlavu plnou biblických pravd a v srdci plno moudrých zkušeností, orientovaných na člověka. Moudrá žena prochází těžkými časy s Bohem, zašla s Bohem hluboko, a proto má moudrost, jak žít, jak jednat s manželem, který dovádí ženu k šílenství, protože se jí nedotýká tak, jak by měl, nemluví s ní tak, jak by měl, zdá se roztržitý a odtahitý. Manželka se cítí osamělá, prázdná a neplodná, až lituje, že si nevzala toho pravého. Potřebuje spoustu pomoci. Potřebuje slyšet něco jako: „Teď je ti pětatřicet. Až ti bude pětasedmdesát, budeš za toho muže vdaná padesát let a navzájem si s tím nejhlubším uspokojením pohlédnete do očí a řeknete: ‚Dokázali jsme to!‘“

Židům 3 a 10 nám poskytují základ k poradenství v církvi. Představím vám teď pět bodů, které nás v našem poradenství povedou.

Vytrvalost je stejně nezbytná jako radost.

Jestli nevytrváte, znamená to, že jste ztraceni. A pokud tomu pastor věří, vyvolá to u něho velikou vážnost. Lidé se mě ptají: „Kážeš někdy v neděli ráno

evangelium?“ Odpovídám: „V neděli nekážu nic jiného. Snažím se zachránit svaté!“ (1Tm 4,16; 2Tm 2,9–10). Povzbuzujte se navzájem den co den, dokud ještě trvá ono „dnes“. Křesťané by se měli navzájem povzbuzovat, aby v nikom z nás nebylo zlé a nevěrné srdce, takže by odpadl od živého Boha. Slovo Boží předávané Božím lidu udržuje svaté ve stavu zachráněných! Židům 3,13–14 říká:

Nechci, abyste odpadli. Chci, abyste byli napomínáni. Držte se pevně své víry až do konce.

Podívejte se do dalších oddílů listu Židům:

... Božím domem jsme my, pokud si až do konce zachováme smělou jistotu a radostnou naději. (Žd 3,6)

Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držme se toho, co vyznáváme. (Žd 4,14)

... abychom... měli mocné povzbuzení my, kteří jsme se utekli k pevnému uchopení předkládané naděje. (Žd 6,18 ČSP)

Držme se neotřesitelné naděje... (Žd 10,23)

Neztrácejte proto odvahu, neboť bude bohatě odměněna. (Žd 10,35)

Celá tato epištola mluví o radostné, důvěryplné, jisté vytrvalosti, která vede k životnímu stylu radikální lásky. To znamená, že pokud ten, komu radíte, má srdce zlé a nevěrné, musíte ho varovat, že možná nepůjde do nebe.

Do mé kanceláře vstoupila dvaceti osmiletá misionářka. Je vdaná, má dvě děti a právě se vrátila z misijního pole. Přišla se mi vyznat, že má cizoložný poměr. Její manžel ji zklamal. Tak moc nenaplnuje

její emoční potřeby, že když se vrátili, sprátelila se s jiným mužem a skončila s ním v posteli. V manželství se cítí strašně a cizoložný vztah nechce opustit. Vypráví mi to a já reaguji: „Víte, co musíte udělat. Bůh to dokáže vyřešit. Lze to napravit. Nemusíte si zničit život ani službu svého manžela. Dnes večer za tím mužem prostě už nepojedete.“ Odpověděla: „To tedy pojedu.“ Zeptal jsem se: „Proč byste to dělala? „Potřebuji ho. Můj manžel mě přehlíží.“ Říkám jí: „Víte, když budete v tom vztahu pokračovat, nemáte žádnou záruku, že jste se narodila z Boha a jdete do nebe.“ Podívá se na mě a říká: „Jste blázen! Jsem spasená a na věčnost zabezpečena. Možná, že budu jednoho dne činit pokání, a možná taky ne, ale nemůžete mi říkat, že jsem ztracená! Vložila jsem důvěru v Krista.“ Říkám jí: „Možná ano, ale možná taky ne, to já nevím. Ale na základě toho, jak v současnosti jednáte, vám nemohu dát žádné ujištění. Pokud v tom budete pokračovat, neměla byste věřit, že jste spasená.“ Tolik ji to rozzlobilo, že odešla.

Vyprávím vám ten příběh, protože po deseti letech jsem od ní dostal dopis. Vrátili se na misijní pole. Poslala mi dlouhý dopis, v němž mi řekla, že nikdo v jejím životě nevěděl, jak hrozný problém se sexuálním hříchem má. „Spala jsem s tolika muži, že byste tomu nevěřil. Myslela jsem si, že je to moje potřeba. Nikdo mi nikdy neřekl to, co Vy, a já Vám chci poděkovat. Věřím nyní přesně tomu, co jste říkal. Drží mě to mimo postel a pomáhá mi to bojovat.“ Nedávno jsem

s ní mluvil a znovu mi poděkovala. Řekla: „Nikdo na mě nebyl tak tvrdý. Každý se mi snažil dát nějakou bezduchou dojemnou odpověď ve smyslu, že Bohu na mně záleží. Nikdo mě nevyděsil, kromě Vás.“

Věřím, že kniha Židům obsahuje všechna tato varování, abychom mohli mít jistotu spasení, ne aby nás o ni připravila.

Epištola Židům neučí, že spasení může být získáno skrze nové narození a poté ztraceno.

Obsahuje důrazná varování, která v liedech vyvolávají veliký nepokoj:

... takže by odpadl od živého Boha. (Žd 3,12, svov. 6,6–8; 10,26–31)

Hlásím se k důležitému biblickému učení o vytrvalosti svatých, které říká, že pokud jste byli ospravedlněni, budete oslaveni. Římanům 8,30 je pro mě nezpochybnitelným učením o vytrvalosti ospravedlněných.

... které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy.

To však nepopírá závažnost varování určeného vyznávajícím křesťanům, a právě před těmi káží. Mám sbor plný vyznávajících křesťanů. Káží jim, co říká Bible:

... ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím. (Ga 5,21; 1 K 6,9–10)

Přidávám také varování z epištoly Židům. Přicházejí za mnou lidé a ptají se: „Myslíte si, že můžeme ztratit spasení?“ To jsem neřekl. Nevyvozujte něco

takového. Proč to nevyvozují z textu, kde se říká: *„Dejte si pozor, bratři, aby někdo z vás neměl srdce zlé a nevěrné, takže by odpadl od živého Boha“*? Mám dva důvody.

Jeden je, že než dojdete spasení, můžete odpadnout od živého Boha v mnoha směrech. Je možné se přiblížit k Bohu, zažívat Boží působení, a dokonce mít od Ducha svatého určitou schopnost dělat jistá znamení a divy, a přesto nebýt spasen, nebýt znovuzrozen. Ale druhý důvod vyvozují z textu:

Vždyť máme účast na Kristu, jen když své počáteční předsevzetí zachováme pevné až do konce. (Žd 3,14)

Všimněte si slovesného času. „Vždyť máme účast na Kristu [v angličtině jde o minulý čas s přesahem do přítomnosti, pozn. překl.], jen když [a pak uvádí budoucí eventualitu] své počáteční předsevzetí zachováme pevné až do konce.“ Něco se stalo v minulosti, pokud se něco stane v budoucnosti. Vidíte to? Je to matoucí, že? Ale není těžké to pochopit. Narodili jste se z Boha, spojili jste se s Ježíšem Kristem, stali jste se účastníky všech jeho nebeských a věčných výhod, a tak jste na věčnost zabezpečení, pokud vytrváte. Vytrvání je důkazem a znamením, že jste se stali účastníky. Neříká se zde, že se stanete účastníky, pokud vytrváte. Ten text říká: „Stali jste se účastníky, pokud vytrváte.“ Pokud nevytrváte, neznamená to, že jste svou účast ztratili, ale že jste ji nikdy neměli. Takový výklad daný verš vyžaduje. Stali jsme se účastníky, pokud vytrváme. Pokud nevytrváme,

nestali jsme se účastníky. A proto si nemyslím, že kniha Židům ohrožuje učení o věčném zabezpečení nebo o vytrvalosti svatých.

Židům 8,10 a 10,16 hodně mluví o nové smlouvě, nadřazené smlouvě. Tyto verše citují část nové smlouvy, jež má dvě roviny:

(1) *Slituji se nad jejich nepravostmi a na jejich hříchy už nezapomenu.*

(2) *... dám své zákony do jejich srdce a vepíšu jim je do mysli.*

Co znamená „dám své zákony do jejich srdce a vepíšu jim je do mysli“? To neznamená, že Bůh přichází k církvi a říká: „Tady je norma. Zkuste ji naplnit a uvidíme, jestli na soudu obstojíte.“ Naopak říká: „Tady je zákon.“ Setká se s ním tělo a začíná vzdorovat. Bůh triumfálně proniká do vzpoury svého novosmluvního lidu, přemáhá veškerý odpor a vpisuje svůj zákon do jejich srdcí, nejen na desky. Znamená to, že srdce miluje, co Bůh říká, a tak je nuceno radostně se sjednotit se svým Stvořitelem. Nejkrásnějším výrokem je zaslíbení nové smlouvy v Jeremjášovi 32,40, které dává naději, vyvolává vytrvalost, povzbuzuje v boji. Miluji tento text. Neustále ho opakuji, protože pomáhá lidem chopit se nové smlouvy:

Uzavřu s nimi smlouvu věčnou, že už jim nepřestanu prokazovat dobro. Do jejich srdcí dám bázeň přede mnou, aby ode mne neodstupovali.

Kdyby Bůh takový nebyl, byl bych mrtvý.

*Mám sklon se toulat, Pane, to cítím,
mám sklon opouštět Boha, jehož miluji.
Zde je mé srdce, vezmi ho a označ pečeti.*

Zapečetě ho novosmluvní přísahou a zaslíbením, aby mě to hnalo chopit se života. Tak tento verš, i když říká: „... aby někdo z vás neměl srdce zlé a nevěrné, takže by odpadl od živého Boha“, neznamená, že jste přistoupili k Bohu a získali spase ní, stali se plnohodnotnými účastníky všeho, čím je pro nás Bůh v Ježíši, byli jste vyvoleni, znovu jste se narodili, byli jste účinně povoláni, ale potom jste se ztratili. To se nemůže stát! Existuje velké množství falešných obrácených, ale ti opravdoví vytrvají ve víře a budou se držet Krista v utrpení i v boji s hříchem.

www.desiringgod.com, dokončení přístě

CO JE MILOST?

Bryan Chapell

Jednoduchá definice milosti

Když přemýšlím, jak definovat „milost“, nechci se odvolávat na často používanou frázi nebo krátký popis, jímž je „nezasloužená přízeň“. Potíže nastanou, když začneme hledat poselství o odpuštění nebo nezasloužené přízni v Písmu. Zaměříme se na několik pavlovských odůvodnění nebo na příklad Ježíše umírajícího na kříži a řekneme: „Je to nezasloužená

přízeň.“ Pak ale najdeme mnoho dalších částí Písma pojednávajících o milosti, až si nakonec přestaneme být jistí, po čem vlastně pátráme.

Vykupující poselství

Jestli opravdu věříme, že se poselství milosti v Písmu postupně rozvíjí od Genesis 3,15, kde Pán Bůh říká, „položím nepřátelství mezi tebe a ženu a mezi sítě tvé a sítě její; ono tobě rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu“, pak všechno, co následuje, je vykupující poselství: Boží milost pro lidstvo rozvíjející se celou Bibli. A ne vždy se nám dostává přímé ujištění ve smyslu, „zde je odpuštění vašich hříchů“ nebo „zde je vykupující poselství o mém Synu, který přichází“. Pán Bůh spíše ukazuje, jak se věrně stará o lidi, kteří se nedokážou postarat sami o sebe.

Klíčí zde semínko poselství o milosti, které skrze Starý zákon vzrůstá a přichází do poupěte, jež se plně rozvine v nádherný květ v Pánu Ježíši Kristu. Znovu opakují, že když hledáme milost, hledáme, jakými způsoby se Pán Bůh stará o lidi, kteří se nedokážou postarat sami o sebe. Když tedy Bůh sytí hladové, dává odpočinek znaveným, sílu slabým, vítězství těm, kdo by za žádných okolností neměli zvítězit, odpuštění hříšníkům, věrnost nevěrným – všechno jsou to prostředky, kterými se prokazuje Boží milost rozvíjející se do větší plnosti skrze celou Bibli, a jejíž vyvrcholení se nachází v Ježíši Kristu.

Závěrem: milost znamená, že Pán Bůh se stará o lidi, kteří se nedokážou postarat sami o sebe.

přeloženo z www.Crossway.org

UČEDNÍCI NA JEZEŘE

Paul David Tripp

Tvůj život není dobrý díky tomu, že je snadný nebo předvídatelný, ale protože ten, jehož jméno je Já jsem, jej navštívil svou milostí.

V Markově evangeliu 6,45–52 nacházíme velice poučný medailonek ze života Pána Ježíše a jeho učedníků. Ježíš poslal své učedníky, aby se přeplavili přes Galilejské jezero do Betsaidy. Jezero bylo rozbouřené a vál prudký protivítr. Z širšího kontextu tohoto oddílu zjistíme, že už veslovali asi osm hodin. Ocitli se v situaci, která byla podle všeho nevládnutelná, vyčerpávající, frustrující a nebezpečná. Dávno dospěli na konec svých sil a možností. Když čteme tento příběh, musíme si nutně položit otázku, proč Ježíš vůbec chtěl, aby se jeho učedníci dostali do takových potíží. Je zřejmé, že se do nich nedostali kvůli své neposlušnosti, pýše nebo nerozumnosti, ale proto, že Ježíše poslechli. Ježíš vidí, že jeho učedníci jsou vyčerpaní a hrozí jim nebezpečí. Vydá se tedy za nimi po vodě. Ano, čtete dobře – kráčí po vodě. Už

když čteme o okamžiku, kdy se vydává na tuto cestu, jsme konfrontováni se dvěma skutečnostmi. Tou první je, že Ježíš z Nazareta je Pán Bůh všemohoucí, protože žádná jiná lidská bytost by nedokázala udělat to, co v té chvíli dělá on. Ale vidíme zde ještě druhou důležitou věc. Jakmile se dozvíme, že se vydal na cestu po vodě, je nám jasné, o co mu šlo. Kdyby se pouze snažil pomoci učedníkům z nesnází, nemusel by tuto cestu vůbec podnikat. Stačilo by, aby se na břehu pomodlil, a vítr by ustal. Nevydal se na cestu po vodě, aby vyřešil problém. Šlo mu o lidi, kteří se ocitli v problematické situaci. Jednal tak, aby tito lidé zcela změnili smýšlení o sobě a svých životech. Jak tam stál nedaleko lodi, zatímco vítr stále zuřil a o loď se tříštily vlny, prohlásil: „Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!“ Používá vlastně jedno z Božích jmen. Říká: „Já jsem“ je s vámi“ –, Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, ten, na němž spočívají všechna zaslíbení smlouvy. Učedníci již nemohou být osamělí, protože do jejich života vstoupil se svou slávou a milostí *Já jsem*.

Proč poslal Ježíš učedníky do této bouře? Udělal to ze stejného důvodu, z jakého někdy posílá do bouří i nás – protože ví, že někdy potřebujeme zažít bouři, abychom mohli spatřit slávu. Pro věřícího člověka nespočívá pokoj v tom, že má snadný život. Opravdový pokoj je možné najít jen v přítomnosti, moci a milosti Spasitele, Krále, Beránka a Boha, jehož jméno je *Já jsem*. Tento pokoj s námi zůstává i tehdy, když jsme

v bouřích života vyčerpali své přirozené schopnosti, moudrost a sílu. Víme, že nikdy nejsme sami, a proto můžeme tím, co nás dříve zastráovalo a čeho jsme se obávali, procházet s nadějí a odvahou. *Já jsem* je svou milostí přítomen ve všech situacích, vztazích i na všech místech. Je v nás. Je s námi. Je tu pro nás. Je naší nadějí.

*z knihy „Nová milost každé ráno,
365 zamyšlení nad evangeliem“,
vydalo Didasko, 2023*

OPRAVDU BŮH ŘEKL, ŽE STVOŘIL SVĚT ZA ŠEST DNÍ?

Radek Kolařík

Biblická konference 2024

Téma, které mi bylo svěřeno, se týká otázky, zda je pravda, že Pán Bůh stvořil tento svět za šest dní. Přiradil jsem si k tomu podotázku: Je pravda, že svět stvořil zhruba před 6000 lety? Přečtete si prosím text z Písma Genesis 1,1–2,3 (ČSP).

Máte-li dům, zajisté víte, že jeho nejdůležitější součástí jsou základy. Zničitelné základy, celá budova se zhroutí. Kniha Genesis, ze které jsme právě četli, je základem svatých Písem. Víte o tom, že

Genesis je nejcitovanější starozákonní knihou v Novém zákoně? Prvních 11 kapitol je citováno 100krát. Každý novozákonní autor cituje z Genesis a sám Pán Ježíš Kristus se ke Genesis jako k historické knize obrací minimálně šestkrát. Genesis je kniha počátků, historický záznam počátku, ze kterého se vše ostatní odvíjí, ke kterému se vše ostatní vrací a na který vše ostatní navazuje. První kapitoly Genesis jsou svědectvím jediné živé bytosti, která byla na počátku a u stvoření, a tou není nikdo jiný než živý a pravý, všemohoucí a vševědoucí, nekonečný a neomylný, svrchovaný a svatý Bůh, jenž je počátek i konec. Kniha Genesis je od prvního verše první kapitoly jeho pravdivým historickým záznamem o tom, jak jsme se zde objevili. Prvních 11 kapitol Genesis pokládá základ učení o tom, kdo je Bůh – nestvořený Stvořitel všeho, co existuje. Pokládá základ učení o Božím charakteru, že Bůh je slavný, že je mocný, dobrý, štědrý, že je zákonodárce plný milosti a slitování. Ukazuje, jak jsme se zde objevili, stanovuje hodnotu našeho života. Je také základem učení o manželství, učení o genderu, učení o hříchu a spasení. Je základem, na němž stavíme své odpovědi na otázky potratu, eutanázie, rasismu. Je základem, z něhož vycházíme, abychom mohli správně rozumět stáří vesmíru a třeba i fosiliím, jež se vyskytují po celém světě.

A tak se není co divit, že zkažený svět, který je pod nadvládou satana, že lidé, kteří jsou hříšní a kteří ze své

přirozenosti nenávidí Boha a jeho pravdu, zaměřují své nejvážnější a nejostřejší útoky právě proti knize Genesis, právě proti prvním 11 kapitolám, a konkrétně proti kapitolám 1 až 3, které pojednávají o historickém stvoření tohoto světa samotným Bohem Otcem. Je smutné, že mnoho křesťanů se v otázce Genesis 1 až 11 dopouští kompromisů. Jejich kompromisy vypadají různě. Někdy se lidé snaží skloubit Genesis s miliardami let, protože sekulární vědci tvrdí, že svět je starý miliardy let. Jindy si lidé jednoduše řeknou, že jsou důležitější věci, na které je potřeba se zaměřit. Říkají: „Odložme Genesis stranou, nedělejme si ostudu ve světě.“ Jiní tvrdí, že z důvodu existence mnoha různých výkladů nemůžeme být v otázce Genesis dogmatictí.

Komu z těchto lidí by se ale líbilo, kdyby jim nepřítel v noci začal podkopávat základy domu? Komu z nich by se líbilo, kdyby nastražil do základu jejich domu dynamit a jiné výbušniny? Kdo z nich by se ráno vzbudil a řekl by si, že na tom vůbec nezáleží, vždyť jsou to pouhé základy? Hlavně, že mám pevné zdi, solidní okna a novotou zářící střechu? Nikdo z nich.

Drazí v Kristu, v otázce stvoření a stáří vesmíru skutečně nesmíme a nemůžeme být dogmatictí. My musíme být buldogmatictí, protože se jedná o základ všeho ostatního, co v Písmu nacházíme. A na základech záleží, obzvláště pokud se týkají našeho původu, pokud se týkají hříchu, smrti a jakým způsobem my, hříšní lidé, docházíme usmíření se svatým

Bohem. Odpověď nacházíme právě v historické knize Genesis.

Opravdu Bůh řekl, že stvořil svět za šest po sobě jdoucích 24hodinových dní? Opravdu je kniha Genesis historický záznam? Opravdu je náš vesmír pouze několik tisíc let starý? Je třeba, abyste si uvědomili, že otázky spojené s Genesis, s naším původem a se stvořením nejsou v žádném případě soubojem vědy a víry. Nejde o to, že svět má vědu a my máme pouze víru. Souboj, který je veden v otázce Genesis, v otázce stvoření a našeho původu, je válkou dvou světónáborů. Je to válka mezi dvěma tábory, které oba věří ve svou verzi příběhu, který se odehrál na začátku, aniž by tam někdo z nich byl přítomen. Na jedné straně této nesmiřitelné války je naturalistický uniformismus.

Naturalismus je víra, která hlásá, že není žádný bůh, že neexistují zázraky a že všechno, co je kolem nás, se muselo uskutečnit výlučně prostřednictvím přirozených přírodních zákonů a jevů. Naturalismus klade důraz na neexistenci Boha a zázraků. Všechno kolem nás musíme vysvětlit bez možnosti přidat do dané rovnice Boha či cokoliv nadpřirozeného.

Uniformismus, který je s naturalismem ve stejné armádě, je víra, že vždycy se všechno odehrávalo stejnou rychlostí jako dnes. Vezmete-li korozi sedimentů nebo cokoliv, co se v našem vesmíru odehrává nějakou rychlostí, uniformismus prohlásí, že kdybyste se vrátili o deset, tisíc či deset tisíc let

zpátky, přesvědčili byste se, že se přírodní procesy vždy odehrávaly stejně rychle. Nezapočítává katastrofickou celosvětovou potopu, o které Bůh mluví v knize Genesis a která svědčí proti jeho tvrzení. Není to hloupé? Představte si, že vstoupíte do místnosti, kde se právě kutálí míč. Nebylo by správné prohlásit, že se ten míč vždy kutálel stejnou rychlostí. Nevíte přece, odkud se kutálí, kdo ho rozkutálel nebo jakou rychlostí se kutálel na začátku. Jediné, co víte, je, jakou rychlostí se právě kutálí. Nemůžete však předpokládat, že tomu tak bylo vždycky.

Na druhé straně boje stojí biblický kreacionismus, který tvrdí, že na počátku stvořil Bůh nebesa a zemi. Spor, který zuří, není sporem vědy a víry, ale sporem dvou světonázorů. Je to boj o autoritu, o autoritu i ve vašem srdci a ve vaší mysli. Bojuje se o to, komu budete věřit. Jestli budete věřit neomylnému slovu nekonečného Boha, který byl na počátku, který je pravda a který nám zaznamenal historické události tak, jak se skutečně odehrály, anebo budete důvěřovat slovům hříšných, omezených, padlých lidí, kteří tam nebyli a kteří pozorují padlé Boží stvoření a ze svého pozorování vyvozují závěry, jimiž se snaží potlačit pravdu. Chovají se přesně, jak o tom mluví Římanům 1. Popírají, že Bůh je Stvořitel všeho, a hledají způsob, jak Boha neuctívat.

Rád bych nyní vyzval několik svědků, aby nám z kazatelny pomohli najít odpověď na naši velice důležitou otázku, jestli totiž Bůh skutečně stvořil

tento svět v šesti 24hodinových po sobě jdoucích dnech. První svědek, kterého chci povolát, je samotný text, samotná syntax a samotná gramatika, kterou máme v knize Genesis v úvodních verzích. Text a syntax (neboli větná skladba, pozn. red.) nám ukáží, že první kapitoly knihy Genesis jsou historickým záznamem, že Bůh skutečně stvořil vesmír se vším, co je v něm, během šesti 24hodinových po sobě jdoucích dnech zhruba před šesti tisíci lety, což je potom zřejmé ze zbytku Písma, který pojednává o historii. Ve zmíněném výkladu panovala mezi křesťany naprostá shoda až do začátku 19. století. Občas se objevil někdo, kdo se proti tomu postavil, občas proti tomu někdo zaútočil, ale naprostá většina až do začátku 19. století souhlasila s tím, co na základě syntaxe, gramatiky a textu Genesis říká. Tak to také chápali židé ještě předtím, než byla založena církev. Ke změně výkladu začalo docházet až začátkem již zmiňovaného 19. století. Tlak přišel ze čtyř různých směrů. Velmi stručně vám tyto čtyři výzvy představím.

První výzva se týkala objevu geologického záznamu. Kdybyste rozřízli horu, uviděli byste nejružnější vrstvy, nejružnější sedimenty, v nichž byste našli fosilie. Lidé se uchýlili k naturalistickému, uniformnímu výkladu, což velice ovlivnilo jejich způsob chápání. Druhá výzva se týkala popularizace darwinistické evoluce a s ní spojené domněnky, že vesmír musí být miliardy let starý. Naturalistické procesy totiž potřebovaly hodně času. Třetí výzva, která se objevila

zhruba ve stejném období, bylo objevení blízkovýchodních paralel k záznamu Genesis. Lidé znali knihu Genesis a její záznam o stvoření, ale náhle objevili, že na Blízkém východě se tradují rozličné mýty o různých božstvech, jež také údajně stvořila tento svět. Někteří lidé začali být přesvědčení, že Genesis je jen dalším takovým mýtem. Čtvrtá výzva se objevila s příchodem vyššího kriticizmu a hypotézy, že Starý zákon a hlavně knihy Mojžíšovy mají pouze lidské autory. Že není žádný Bůh, tedy finální a hlavní autor Písma. Že nebyl žádný Bůh, který by vedl Mojžíše, Jozua a Samuela k zaznamenání svého slova, ale že existuje pouze lidský autor ovlivněný kulturou své doby, který zapsal věci tak, jak jim rozuměl.

Někteří teologové nezháleli a hledali, jak skloubit tyto nejnovější vědecké poznatky s Božím slovem. Jediným místem v celém Písmu, kam by se něco takového podle nich vešlo, jediné místo v celém Písmu, kam byste mohli vložit starou zemi, kam by se vešly miliardy let, byl samotný začátek knihy Genesis. To přesně se někteří snažili udělat. Možná jste už slyšeli o teorii mezery. Ta byla v minulosti populární obzvláště na některých místech. Mnoho lidí od ní na základě textů a syntaxe upustilo, ale byla zde a tvrdilo se v ní, že zmíněné miliardy let patří do prvních dvou veršů 1. kapitoly Genesis. Problém je, že první verše 1. kapitoly jsou poskládány tak, že do nich není možné vložit sebemenší mezeru. Jsou dokonale spleným celkem. Pán Bůh si

dal velice záležet na tom, aby poskládal tento text do nerozdělitelného řetězce. Kdybyste před sebou měli hebrejskou bibli a nějaký nástroj, který by vám pomohl přeložit hebrejský text, zjistili byste, že v hebrejštině je v tomto místě daleko víc spojek, než kolik jich máme například v Českém studijním překladu. V hebrejštině, a na to je třeba dávat pozor, Hospodin, samotný autor textu, jehož zapsáním pověřil Mojžíše, nás od prvního verše informuje, že to byl on sám, Bůh, kdo stvořil nebesa i zemi. Po užívá přitom spojky *vav*, jimiž slepuje události do jedné nedělitelné řady.

Takto zní hebrejská verze:

Na počátku Bůh stvořil nebesa a zemi. A země byla pustá a prázdná, a temnota byla nad hlubinou a Duch Boží se vznášel nad vodami. A řekl Bůh: Budiž světlo! A bylo světlo. A Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil Bůh světlo od tmy.

Každá fráze je přikovaná k té předchozí, abychom věděli, že se jedná o nerozdělitelný celek. Tato konstrukce neumožňuje žádnou mezeru zde ani na dalších 140 místech Starého zákona s podobnou větnou strukturou. Navíc vidíme, že počátek je součástí prvního dne. Když se podíváte do textu, ve kterém čteme: „Na počátku Bůh stvořil nebesa a zemi. Země byla pustá a prázdná,“ vidíme ze syntaxe a gramatiky, že počátek je součástí prvního dne a že všech šest dní, včetně počátku, tvoří jeden celek. Počátek nelze oddělit a udělat z něj miliardy let dlouhé období, které předcházelo prvnímu dni stvoření. Je

to zřejmé z použití spojek *vav*, jak jsme o nich již mluvili, ale je to také zdůrazněné použitím slova „země“ v 1. a 2. verši, což nám tyto dva verše ještě více váže k sobě. Je to potvrzené také židovským chápáním daného textu. Tak mu rozuměla židovská kultura, což podtrhuje samotný Kristus, který se v Matoušovi 19 odvolává na počátek jako na moment, kdy byl stvořen Adam s Evou. Počátek nemůžete oddělit a prohlásit: „Kdo ví, jak byl dlouhý... a potom jednoho krásného dne nastal den číslo 1.“ Ne. Pán Bůh nám prostřednictvím syntaxe, gramatiky a textu ukazuje, že tyto věci tvoří jeden celek.

Další náhled na knihu Genesis říká, že jde o poezii. Když však budete číst Genesis od 1. kapitoly, zjistíte, a ani nemusíte umět hebrejsky, že Genesis je od prvního verše knihou historickou. Nemá formu hebrejské poezie, nemá formu hebrejského paralelismu, a to platí od prvního verše první kapitoly až do jejího konce. Kniha Genesis od prvních veršů používá specifické tvary slovesa nebo slovesné formy, které se nazývají *vayatou*. Tento zvláštní útvar, toto zvláštní sloveso, tato slovesná forma je vždy používána k zachycení sousledných historických událostí. Věděli to židé i křesťané, a v souladu s tím Genesis od 1. kapitoly v průběhu historie vykládali. Tento jev v hebrejštině neumožňuje nic jiného než zachycení historie, a proto musíme číst knihu Genesis stejně jako Exodus, Letopisy a knihy Samuelovy. Proč? Protože všechny jsou historické knihy, které

popisují historické události. Že je Genesis od začátku historií, a ne poezií, je také potvrzeno *rodopisy*. Kniha Genesis je na jedenácti místech rozdělena do rodopisů. Tyto rodopisy nám ukazují, že se od prvního verše jedná o historii. „Toto je rodopis nebes a země, když byly stvořeny“ (Gn 2,4). „Toto je záznam Adamova rodopisu...“ (Gn 5,1). „Toto je rodopis Noeho...“ (Gn 6,9). A tak bychom mohli pokračovat dál a dál. Je vidět, že zde není prostor pro tvrzení, že je úvodní část knihy Genesis poezií a historická část začíná od 4. kapitoly. Bůh říká, že všechno má svůj rodopis. Noe má svůj rodopis stejně jako Adam a stejně jako nebe a země. Celá kniha Genesis je historický záznam.

Další lidé i další křesťané namítají, že i kdyby se nejednalo o poezii, ale o historii, neznamená to ještě, že dny zde zmíněné musí popisovat 24hodinové úseky. Je prý možné, že den zde indikuje dlouhé časové období. Nevíme, jak dlouhý tento den je. Avšak ani takový způsob myšlení, přátelé a draží v Kristu, text a syntax neumožňují. Když se podíváte do Genesis 1,5 v Českém studijním překladu, kde je to přeloženo správně, dočtete se, že: „... a byl večer a bylo ráno, jeden den.“ Proč je důležité, že Písmo na počátku 1. dne říká „jeden den“? Proč je důležité, že je zde použito slovo jeden, což je číslovka, která určuje, co se počítá jako jeden den? Protože Pán Bůh vám zde říká, že jeden den je večer a ráno, a tak budeme počítat jeden 24hodinový den. Ano, první večer a ráno bylo

už před stvořením Slunce. Na začátku byla temnota, pak stvořil Bůh světlo. Máme první večer, máme první ráno. Tři dny poté je stvořeno Slunce. Pán Bůh sám říká, že takto máme rozumět dnům, které zde popisuje. Nejen že Pán Bůh stvořil čas, ale sám ve svém Slovu také čas definoval. Večer a ráno jsou jeden den.

Můžete jít do nejrůznějších naučných slovníků a lexikonů. Některé z nich jsou velmi dobré a často se používají. Na vysokých školách slouží jako skutečně velice kvalitní zdroje. Z nich byste zjistili, že slovo „den“ může mít opravdu různé významy. Ale pak tyto lexikony zdůrazňují, že když je den definován jako ráno a večer, vždy se v hebrejštině jedná o 24 hodin. Jeden příklad, který tyto lexikony uvádějí, je Genesis 1. kapitola.

Věděli jste, že slovo „den“, v hebrejštině *jom*, se ve Starém zákoně vyskytuje 2301×? A věděli jste, že jediné místo v Písmu, kde lidé váhají, jestli ho mají vyložit jako 24hodinový den, je na začátku Genesis? Nikdo nechte knihu Jozue s tím, že by se v 6. kapitole třetím verši škrábal na hlavě a říkal si: „Pán Bůh řekl Jozuovi, aby všichni bojovníci jednou obešli město a aby to tak dělali šest dní. Chudák Jozue! Jak dlouho to asi trvalo? Jak dlouho to ten Jozue musel obcházet? Vždyť přeci jeden den může být jako tisíc let a tisíc let může být jako jeden den! Nemůžeme přece vědět, co Boží slovo myslí, když říká ‚jeden den‘.“ Když šel Abraham k hoře vzdálené tři dny cesty, nikdo to nechte s pochybnostmi, jak

daleko vlastně byla a jestli se Abraham vůbec dožije toho, že k ní dojde. Ne. Vždy rozumíme tomu, co slovo „den“ znamená, na základě kontextu. Ale jediné místo, se kterým mají křesťané od 19. století problém, je v knize Genesis. Ne kvůli syntaxi, ne kvůli gramatice nebo samotnému textu, ale kvůli tlaku, který přichází ze světa z oblasti naturalismu a uniformismu.

Problém není, že může mít slovo „den“ více významů. Otázka, kterou si potřebujeme klást, zní: Kdy se skutečně jedná o 24 hodin? Kdy je den 24hodinovým dnem podle pravidel hebrejské gramatiky?

Dám vám čtyři příklady: Když máte v Písmu udaný den plus číslo, tak se vždy jedná o 24 hodin. Tak se to ve Starém zákoně objevuje 410krát. Když je zde den plus ráno a večer, což se v Písmu, nepočítaje Genesis, vyskytuje 38×, tak je to vždy 24 hodin. Když máte den plus ráno anebo den plus večer, což je v Písmu, kromě Genesis, 23×, tak se vždy jedná o 24 hodin. Když máte den plus noc, což se v Bibli, vyjma Genesis, objevuje 52×, tak jde vždy o 24 hodin. Nyní otevřete Písmo, podívejte se do Genesis 1 a řekněte mi, co si myslíte, že se vám Pán Bůh snaží naznačit.

5. verš: Bůh nazval světlo dnem a tmu nazval nocí; a byl večer a bylo ráno, jeden den.

8. verš: A byl večer a bylo ráno, den druhý.

13. verš: A byl večer a bylo ráno den třetí.

19. verš: A byl večer a bylo ráno, den čtvrtý.

23. verš: A byl večer a bylo ráno, den pátý.

31. verš: A byl večer a bylo ráno, den šestý.

Drazí v Kristu, pokud to neznamená 24 hodin, tak už potom nic v celém Písmu ani v celém vesmíru nemůže znamenat 24 hodin, protože Pán Bůh použil několik příkladů, aby nám znovu a znovu ukázal, že přesně to má na mysli. A problém opět není v textu. Problém je, co je naší autoritou. Problém je, že Písmo přestalo pro mnohé být brýlemi, skrze které vykládají věci kolem sebe. Raději si nasazují brýle naturalismu, darwinistické evoluce a uniformismu a jimi začínají vykládat Písmo. Říkají: „Víme, co se děje ve světě a co nám říká věda, a podle toho musíme vykládat Písmo.“ Ale měli by dělat pravý opak. Měli by brát Písmo jako Boží pravdu a jeho prostřednictvím vykládat, co vidí ve světě. Dokonalým záporným příkladem je Hugh Ross, 75letý astrofyzik, který má titul Ph.D. z Torontské univerzity. Je to křesťanský autor známý v sekulárních kruzích. Věřící v miliardy let a vkládá je do Genesis. Má pro to své důvody. V moderované debatě mu položili následující otázku: „Kdyby zítra všichni vědci na celém světě oznámili, že se mylili ve stáří našeho vesmíru, kdyby oznámili, že mají nové poznatky a nyní vědí, že vesmír je pouze několik tisíc let starý, změnil byste, doktore Rossi, svůj názor na Genesis?“ Jeho odpověď bez jediného zaváhání byla: „Ano, změnil.“ Je to znovuzrozený člověk. Miluje Krista a říká, že Písmo je autoritativní. Je však zřejmé, že pro něj existuje ještě vyšší autorita – názor vědecké komunity. Nevykládá věci kolem sebe na základě Písma,

ale vykládá Písmo na základě toho, co říkají omezení lidé, kteří nebyli u počátku a kteří nejsou nezaujatí a neutrální. Jejich agendou coby hříšníkům je potlačit pravdu Božího slova a útočit na základ. Když totiž zničíte základ, všechno ostatní padne.

Kritici rádi tvrdí, že autor Genesis psal pod vlivem mýtů. Možná už jste to slyšeli. Adam s Evou žili někde v Mezopotámii, Mojžíš vyrůstal v Egyptě a všude kolem bylo plno mýtů. Mojžíš píše na základě toho, co slyší, a nějakým způsobem to upravuje.

Nyní bych rád zavolał dalšího svědka, kterým není nikdo jiný než Bůh Otec. Pro všechny, kdo tvrdí, že Mojžíš psal ovlivněn mýty, a proto nemůžeme důvěřovat knize Genesis, pojďme zavolat Boha Otce a pojďme se ho zeptat, jaký je jeho výklad knihy Genesis. Otevřeme si Exodus 20,8–11. Vzpomínáte si, že když Mojžíš vyšel na horu Sinaj, aby přijal desatero Božích přikázání, nebyl to on, kdo poprvé tato přikázání na kamenné desky zapsal? Pán Bůh vyryl svým vlastním prstem do kamenných desek svůj zákon. To znamená, že nemůžeme tvrdit, že se Mojžíš dopustil chyby, protože byl ovlivněn mýty. Máme před sebou slovo samotného Hospodina. Dávejte dobrý pozor. Náš text se týká sobotního odpočinku pro Izrael:

Pamatuj na sobotní den, abys ho posvětil. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci, ale sedmý den je sobota patřící Hospodinu, tvému Bohu. Nebudeš dělat žádnou práci ty ani tvůj syn ani tvá dcera, tvůj otrok ani

tvá otrokyně, tvé zvíře ani tvůj přichozí, který je ve tvých branách...

Otázka za milion: Proč? Chvála Bohu, že nám na ni dává odpověď v 11. verši. Proč budete šest dní pracovat a sedmý den odpočívat?

Protože šest dní Hospodin dělal nebesa a zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmý den odpočinul. Proto Hospodin požehnal sobotní den a posvětil ho.

Den, měsíc, rok – všechny tyto časové úseky se měří podle pohybu nebeských těles, není to tak? Proč máme sedmidenní týden? Pán Bůh vysvětluje důvod, proč všichni lidé po celé zemi po celé dějiny fungují na základě sedmidenního týdne: „Protože já, Hospodin, jsem šest dní tvořil a sedmý jsem odpočinul.“

Už se vám někdy stalo, že byste šli v úterý do práce a manželce jste při odchodu oznámili, že se vrátíte večer? Zhrozila se vaše žena? „Co tím jenom myslel? Vždyť jeden den může znamenat tisíc let! Děti, asi začneme tatínka oplakávat.“ Udělat z šesti dnů cokoli jiného než šestkrát po sobě jdoucích 24 hodin znamená prohlásit, že jste chytrější než Bůh, protože Bůh v Exodu 20,11 přesně zaznamenal, co znamená týden, jak dlouho tvořil a jak dlouhé jsou tyto dny. V Jóbovi 38,4 se Pán Bůh ptá Jóba: „Kde jsi byl, když jsem zakládal zemi?“ A je to dobrá otázka pro každého z vás i pro každého nevěřícího:

Kde jsi byl, když jsem zakládal zemi? Pověz, pokud víš něco rozumného. Kdo určil její rozměry, jestlipak víš? Anebo kdo nad ní roztáhl měřicí šňůru? (Jb 38,4–5)

Jediný, kdo tam byl, je Hospodin, a Hospodin promluvil jasně. Víme, že Bůh stvořil tento svět v šesti po sobě jdoucích 24hodinových dnech.

Máme čas ještě pro dalšího svědka. Tím je druhá věčně existující osoba Boží Trojice – Boží Syn, který ke svému božství přidal lidství, Pán Ježíš Kristus, náš Spasitel, náš Zachránce. Náš Pán bral Genesis od 1. kapitoly ne jako pozemci, ale jako historii. Ten, který ji napsal, vám i všem budoucím generacím jasně ukázal, jakým způsobem ji máte vykládat. Pán Ježíš, Boží Syn, neměl problém s historicitou ani těch nejkontroverznějších otázek, které se v Genesis vyskytují.

Jaká jsou tři nejkontroverznější témata knihy Genesis dokonce i mezi křesťany dnešní doby? Za prvé je to Sodoma a Gomora. Bůh určitě neposlal oheň z nebe a nezničil Sodomu a Gomoru. Za druhé Noe v Genesis 6. kapitole. Bůh zajisté nezatapil tento svět celosvětovou potopou. Copak měl Noe čas postavit archu? Vždyť neměl žádné zkušenosti se stavěním plavidel. Nemáme sice ani ponětí, jak lidé dokázali postavit pyramidy, ale víme jistě, že Noe nepostavil archu. Za třetí Adama a Eva, kteří jistě neexistovali. Ale Pán Ježíš nám v Matoušovi 19. kapitole ukazuje na historicitu Adama a Evy. I Pán Ježíš věřil, že byli stvořeni na počátku v průběhu šesti 24hodinových dnů. Zmiňuje to v odpovědi na otázku o rozvodu, kdy se odvolává právě na stvoření. V Matoušovi 19,4 odpověděl Pán Ježíš farizeům:

Nečetli jste, že ten, který stvořil člověka, od počátku „učinil je jako muže a ženu“? A řekl: „Proto člověk opustí otce i matku a přilne ke své ženě a ti dva budou jedno tělo...“

Adam a Eva byli stvořeni v čase a prostoru, byli spojeni Bohem, a proto Pán Ježíš říká v 6. verši:

... takže již nejsou dva, ale jedno tělo. Co tedy Bůh spojil, ať člověk neodděluje!

Pán Ježíš se na otázku, jestli se lidé mohou rozvádět z jakéhokoliv důvodu, vrací zpět do Genesis a z historie knihy Genesis odvozuje váhu svého argumentu, že není dovoleno rozvádět se z jakéhokoliv důvodu. Bůh stvořil Adama a Evu a přivedl je k sobě, a proto nikdo nemá oddělovat, co Bůh spojil. Pokud však Bůh nespojil historického Adama a Evu, potom nemá argument Pána Ježíše Krista žádný smysl, žádnou váhu ani autoritu. Pokud se Ježíš odvolává na nějaký mýtus či poezii, která neodráží skutečnost, potom se nikdo z vás nemusí ptát, jestli se může rozvést. Ježíš se v tom případě odvolává na něco, co se nikdy nestalo, a tím pádem to není autoritativní.

A kdyby vám tato svědectví nestačila, pojďme zavolat ještě čtvrtého svědka – autory Nového zákona. Nebudeme je procházet všechny, představím vám jen některé. Prvním je lékař a historik Lukáš. Lukáš ve svém evangeliu zdůrazňuje Ježíšovo lidství, a právě proto uvádí jeho rodokmen až k Adamovi. Chce ukázat, že Ježíš není pouze skutečný Bůh, ale je také skutečný člověk. Všimněte si, že tento Adam, kterého Lukáš v rodokmenu uvádí, nebyl synem nějaké nižší

formy života, již Bůh povýšil na homo sapiens, ale je to syn Boží, protože byl stvořen k Božímu obrazu z prachu země. Proč je tak důležité, že Lukáš začíná Ježíšem a vyjmenovává všechny jeho mužské předchůdce, až se ve verši 3,38 dostává k Enóšovi, Šétovi, Adamovi a Bohu? Protože bez skutečného historického Adama nemáte Krista. Bez historického Adama a Evy je také Boží zaslíbení příchodu Mesiáše prázdné. Pokud neexistovali Adam s Evou, pokud je to jenom báje, mýtus, k čemu je Genesis 3,15, kde Pán Bůh zaslubuje Evě, že její símě rozdrť potomkovi satana hlavu? Kam se ztratila naděje evangelia?

Také apoštol Jakub se spoléhal na historicitu 13 kapitol Genesis. Víme to z jeho vysvětlení, proč nemáme zlořečit lidem:

Jím dobrořečíme Pánu a Otcí, a jím také zlořečíme lidem, učiněným podle Boží podoby. (Jk 3,9)

Tak to být nemá. Lidé jsou stvořeni k Božímu obrazu, a proto nemáme nikomu zlořečit.

Apoštol Petr se v 2. Petrově 3,5 také vrací zpět do Genesis:

Je jim totiž skryté, neboť to chtějí, že nebesa byla od pradávna a země povstala z vody a skrze vodu slovem Božím.

Můžeme pokračovat apoštolem Pavlem v 1. listu Timoteovi 2,12–14. Z jakého důvodu zakazuje Pavel ženám v církvi kázat, vést a být staršími? Kvůli ustanovenému řádu stvoření. Ale pokud řád stvoření neexistuje, neboť jde

o poezii či mýtus, potom jeho argument nemá smysl:

Nedovoluj, aby žena učila nebo měla moc nad mužem, nýbrž má být v tichosti. Neboť první byl utvořen Adam, potom Eva. A nebyl sveden Adam; žena byla zcela svedena a upadla do přestoupení.

Totéž platí v otázce vedení. Proč máte vy, muži, vést svoji rodinu, a ne vaše žena? Proč máte vy, muži, vést církve, a ne žena?

... hlavou ženy [je] její muž... (1K 11,3)

Muž totiž není z ženy, nýbrž žena z muže. Vždyt nebyl stvořen muž kvůli ženě, ale žena kvůli muži. (1K 11,8–9)

Na co Pavel odkazuje? Přátelé, jediný moment v celé historii lidstva, v celé historii tohoto vesmíru, kdy nebyl muž z ženy, se odehrál kdy? V Genesis. Od té doby se všichni muži rodí z ženy. Jediný muž, který nebyl z ženy, byl Adam, protože Adam byl stvořen Bohem z prachu země a potom do něj Bůh vdechl dech života. Pouze jeden člověk, první Adam nebyl z ženy. Pavel pokračuje dál a mluví ještě o daleko závažnějších věcech, jako je prvotní a dědičný hřích. Jak odpovídáte na otázky, proč se lidé rodí jako hříšníci, Boží nepřátelé, v odloučení od Boha a proč je ve světě utrpení, nemoc, smrt, války? Pavel svou odpověď staví na tom, co udělal historický Adam. Záleží na knize Genesis a na tom, jakým způsobem ji vykládáte? Na to můžete vzít jed, protože Pavel tvrdí, že ve světě je hřích, utrpení, nemoci, války a smrt kvůli tomu, co udělal Adam.

Proto jako skrze jednoho člověka vešel do světa hřích a skrze hřích smrt, tak se také smrt rozšířila na všechny lidi, protože všichni zhřešili. (Ř 5,12)

Smrt je důsledek Adamova hříchu. Smrt není součástí stvoření, o kterém Bůh prohlásil, že je velice dobré. Smrt duchovní i fyzická je důsledek hříchu, který dědíme po svém praotci Adamovi. A jediné místo pro ospravedlnění hříšníků je potom v druhém Adamovi, v tom posledním Adamovi, lepším Adamovi, kterým není nikdo jiný než Pán Ježíš Kristus. První smrt, které byl tento svět svědkem, neprobíhala v miliardách let staré země skrze evoluční procesy teistické evoluce. (Jde mimochodem o oxymoron, který nedává smysl. Spojovat Boha Stvořitele s evolucí je totální fraška, naprosto scestné a zcela nemístné.) První smrt se odehrála v Genesis poté, co Adam s Evou zhřešili. Bůh tenkrát zabil nějaké zvíře, nejspíše beránka, a jeho krev přikryl Adamův hřích, aby ho nemusel okamžitě odsoudit. Kůží této oběti pak zakryl nahotu Adama a Evy. To byla první smrt. První lidé, kteří kdy zemřeli, byli Adam a Eva a následovali jejich potomci. Před nimi nebyli žádní jiní lidé ani žádné nižší formy života, které by zmíraly. Proto se těšíme, že nás náš Spasitel vykoupí z duchovní i fyzické smrti. Radujeme se, že smrt není součástí Božího velice dobrého stvoření, protože co by nás potom čekalo v Božím království? Pokud je smrt součástí Božího velice dobrého stvoření, budeme v nebi umírat? Bude lev žrát beránka?

Ale Písmo praví, že lev bude ležet vedle beránka. Smrt je důsledkem Adamova hříchu, a záleží na tom, jestli je země mladá, nebo stará, protože stará země v sobě nutně nese smrt na základě evoluce. A tak nám Boží slovo ukazuje, že historie, kterou zaznamenává, je základem biblické teologie. Odeberte historii a vyprázdníte teologii. Křesťanství však není pouze teologie, křesťanství je teologie založená na historii. Co řekl apoštol Pavel v 1. Korintským 15,17 ohledně vzkříšení Pána Ježíše Krista? Řekl snad: „Není-li Kristus vzkříšen, je to jedno, protože nezáleží na historii?“ Ne, prohlásil:

Není-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších.

Odrhl snad apoštol Pavel na tomto nebo na jiném místě historii od teologie? Naopak říká: „Není-li Kristus historicky vzkříšen, je vaše víra marná.“

Nemůžete odebrat historii. Nemůžete říct, že na Genesis nezáleží, nemůžete z ní udělat poezii nebo cokoli jiného a myslet si, že tím neničíte teologii, kterou potom vidíte ve zbytku Písma. Problém s Genesis 1 a 2 není v gramatice a syntaxi, není v tom, že by se Bůh Otec, Syn nebo apoštolové vyjádřili nejasně. Problém je v tom, co lidé považují za autoritu, jakou optikou se dívají na věci kolem. Posuzují Písmo světem nebo svět Písmem?

Dovolím si povolat ještě pátého a posledního svědka. Je jím sám naturalismus a darwinistická evoluce. Naturalismus i darwinistické učení o evoluci jsou důkazem a svědectvím, že Bůh stvořil tento

svět v šesti dnech. Jak to? Protože věří, že všechno kolem vzniklo z ničeho. Protože věří, že chaos vyvolal řád a pořádek, protože věří, že neživé dalo vzniknout životu a že prázdnota vyprodukovala informaci obsaženou například v DNA. Jdou proti zákonům fyziky i proti zákonům termodynamiky, jejich závěry jsou naprosto iracionální, nelogické, nemožné, nemyslitelné. Ve vesmíru neexistuje prostor, kde by bylo možné je uplatnit, jedině v myslích lidí, kteří se buď vědomě, nebo nevědomě snaží potlačit pravdu Božího slova.

Přátelé, nalijme si čistého vína. Darwinistická evoluce je nejrozšířenější bájí a pohádkou, kterou lidé milují a hltají právě proto, že jim dává možnost potlačit pravdu a zbavit se povinnosti zodpovídat se Bohu Stvořiteli, přesně jak říká Římanům 1.

Věda a vědecká pozorování nejsou proti nám. Když se díváme na vědu a věci kolem nás optikou Písma, tak všechny věci dávají smysl. Fosilie jsou na naší straně, sedimentační vrstvy způsobené potopou jsou na naší straně. Vesmír je 6000 let starý, protože to říká biblický historický záznam. Pán Bůh stvořil tento svět v šesti dnech, protože to říká text, říká to Bůh Otec, Pán Ježíš i starozákonní a novozákonní autoři. Jste v dobré společnosti, když tomu věříte, když se toho držíte a když při své evangelizaci světu hlásáte, že se zde lidé nevzali náhodou ani nehodou, ale stvořitelským činem Boha. Také že lidský život má smysl a že je zde vykoupení z hříchů, do nichž se

rodíme skrze historického Adama, a že v historickém Kristu, v Pánu Ježíši Kristu existuje naděje na záchranu. Pán Ježíš řekl Nikodémovi v Janovi 3,12:

Když jsem vám pověděl věci pozemské, a neuvěříte, jak uvěříte, povím-li vám věci nebeské?

Přátelé, pokud nemůžeme na základě textu, syntaxe a svědectví, která jsme zde slyšeli, chápat, co říká Genesis, pokud nemůžeme vědět, jak dlouhé jsou zde zmíněné dny, jak můžeme pochopit cokoli jiného z Písma? V Písmu není mnoho věcí řečených přímočařeji než ty, které jsme právě probrali. Pokud nemůžete věřit prvním třem veršům Písma, jak můžete věřit těm ostatním? Jak potom můžete věřit, že Ježíš myslel opravdu vážně slova:

Já jsem ta Cesta, Pravda i Život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. (J 14,6)

Kéž vás Pán Bůh povzbudí, kéž vám ukáže, že pravdy, které zde zazněly, jsou skutečně pravdou jeho Slova. Ať vám Pán Bůh požehná. Ať stvoření není něčím, za co se stydíte, ale ať je to něco, co milujete, čeho se držíte a co hlásáte tomuto světu jako Boží pravdu k naději hříšníků.

Amen.

„Umění žít moudře postupně poroste s tím, jak se budete snažit pochopit a uplatňovat Boží moudrost obsaženou v jeho Slově.“

Jim Newheiser

CO JE SMYSLEM ŽIVOTA?

Pavel Borovanský

Otázka z konference ZODu a Poutníkovy četby 2020

1. Biblická antropologie – základní předpoklad a význam

Otázka smyslu života úzce souvisí s otázkou původu člověka. Touto otázkou se zabývá věda zvaná antropologie. Jejím problémem je ovšem základní předpoklad a úhel pohledu, tedy východisko, ze kterého přistupuje k procesu zkoumání. Sekulární antropologie vyučovaná na univerzitách je nejen zcela zaměřena na člověka, ale také vychází z předpokladu, že člověk je vším – příčinou, důvodem, obsahem i cílem sekulární antropologie. Bůh byl zcela vyloučen.

Abychom dobře chápali člověka a smysl jeho bytí, musíme ho vnímat z pohledu zaměřeného na Boha. Nelze pravdivě pochopit a vysvětlit jakýkoli jev, stav či jakoukoli skutečnost, pokud základní předpoklad není pravdivý. Základním předpokladem a východiskem biblické antropologie je tedy to, co stojí v knize Genesis hned na jejím počátku.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží. I řekl Bůh... (Gn 1,1)

Jako křesťané věříme v jediného pravého Boha, který je Stvořitel a příčina všeho. Věříme ve stvoření z ničeho, v šesti dnech, Božím slovem. Věříme ve stvoření člověka k obrazu Božímu. Člověk byl stvořen jako duchovní bytost v těle, která je schopná mít vztah se svým Stvořitelem. Na základě této skutečnosti je člověk vrcholem veškerého řádu stvořených věcí, je jedinečný a z toho také vyplývá jeho role v rámci stvoření.

I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ (Gn 1,26)

Stvoření k Božímu obrazu tedy člověka vysoko vyvyšuje a odděluje od všeho ostatního stvoření, zároveň ho činí velmi blízkým ve vztahu k Bohu, který je intimní. Slovní obrat „podle naší podoby“ nebo „aby nám byl podoben“ zároveň vylučuje rovnost s Bohem. Člověk je stvořená, podřízená bytost, která je ve svém bytí na Bohu zcela závislá. Písmo učí, že člověk byl stvořen pro Boha a k jeho slávě. Bůh v Kristu, skrze Krista a pro Krista učinil vše i člověka ke svému obrazu.

On [Kristus] je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti – a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On předchází všechno, všechno v něm spočívá... (Ko 1,15)

Pokud tedy pátráme po smyslu života, musíme jako křesťané odmítnout se-

kulární naturalismus tvrdící, že žádný Bůh neexistuje a vše je čistě materiální a náhodné. Musíme také odmítnout jako východisko i každý duchovní směr, který je v rozporu s Písmem v pohledu na vznik člověka a cíl jeho života. Biblická antropologie všechny tyto nauky vyvrací.

2. Boží sláva jako cíl a smysl všeho

Ve druhém bodě se vrátíme k tomu, co bylo řečeno v úvodu. Písmo učí, že vše, co je, je stvořeno a děje se k Boží slávě. Tedy i člověk. Podíváme se na to z několika úhlů pohledu. Zajímá nás, jakým způsobem je Boží obraz v člověku k Boží slávě. Jakým způsobem je k Boží slávě hřích a pád. A jakým způsobem je k Boží slávě spasení z milosti vírou v Ježíše Krista.

A. Boží obraz v člověku

Znovu se podívejme do knihy Genesis:

I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ (Gn 1,26)

Vidíme, že člověk stvořený k Božímu obrazu byl povolán vládnout nad celým stvořením. Nad neživou i živou přírodou, nad každým zvířetem i každou rostlinou. Na první pohled vidíme rozdíl mezi evolučním pohledem, který označuje člověka jako produkt náhody a náhodně vzniklé přírody (života na

zemi) během miliard let. Písmo naopak označuje člověka jako korunu a vrchol stvoření z popudu Boží vůle. Člověk se nevyvíjel. Byl okamžitě stvořen k Božímu obrazu z prachu země a do jeho chřípí Bůh vdechl ducha života (Gn 2,7).

Z pouhé lásky Bůh vdechl dech života do Adama, a tak ho povolal za prvé k láskyplnému obecenství se sebou a za druhé k láskyplnému panování nad stvořením. Obojí je k Boží slávě. Hřích ani pád tento Boží záměr neruší, nýbrž ho jako předurčené, svrchované a moudré okolnosti naplňují.

Jakým způsobem je Boží obraz v člověku k Boží slávě? Dobře to vidíme v Genesis 1,26. Boží obraz, jehož je člověk nositelem, ho povolává a uschopňuje žít ve vztahu s Bohem (vztah pokorné, poslušné podřízenosti) i žít ve správném vztahu k celému stvoření jako toho, kdo nad ním panuje moudře a láskyplně podle Božího vzoru. Pokorný a poslušný vztah k Bohu je nadřazený nad vládnoucím vztahem ke stvoření. Bez něho člověk nikdy nemůže spravovat zemi moudře a k Boží slávě, což vidíme všude kolem sebe.

Názor na to, jak je Boží obraz v člověku zachycen, je v zásadě trojí. První názor mluví o podstatě člověka, kdy je Boží obraz jeho nedílnou součástí a prostupuje cele to, jak je člověk utvořen, tedy celou jeho podstatu. Tělesná i duševní či duchovní charakteristika, rozum, emoce, morální schopnosti, tvořivost, to vše ukazuje na Boží obraz v člověku.

Druhý silný názor mluví o konání člověka. Genesis 1,26–28 mluví o vládnutí a podmanění země. Tato schopnost člověka vládnout nad stvořením je podle tohoto druhého názoru nejsilnějším projevem Božího obrazu v člověku.

Za třetí je zde názor, který za nejsilnější důkaz nebo projev Božího obrazu považuje vztah – člověk byl stvořen jako muž a žena, muž přilne k ženě a stanou se jedním tělem, aby plodili potomky a naplnili zemi. Žijeme ve vztazích, v silných vazbách, a to je, podle posledního názoru, obraz Boží v nás.

Myslím, že na základě našeho biblického poznání můžeme čerpat ze všech tří názorů. Boží obraz je jak součástí celé podstaty člověka, tak i jeho schopnosti vládnout nad stvořením a také se samozřejmě silně projevuje ve vztazích, které člověk žije. Tedy ve vztazích k Bohu, k lidem i ke stvoření.

B. Hřích a pád

Jakým způsobem je hřích a pád k Boží slávě? Nejprve si uvědomme, že hřích i pád jsou skutečností, o kterých Písmo jasně svědčí. Všeobecná hříšnost lidí je zjevná a ověřitelná. Přesto se pohled na hřích v průběhu historie změnil. V dějinách vždy lidské společenství nějakým způsobem uznávalo, že lidé mají sklon hřešit. Od osvícenství se ale pohled lidí na pád a hřích mění a stává se výrazně nepřátelským.

Podle biblických teologů k tomu existují čtyři hlavní důvody:

1. Sklon moderní lidské společnosti dívat se na člověka jako na bytost přirozeně dobrou. Před touto změnou existoval obecný souhlas s myšlenkou lidské zkaženosti. Důsledky hříchu a pádu se začaly přičítat nevědomosti. Ale iluze, že pokrok odstraní problémy a utrpení, vzala silně za své ve dvacátém století. Skutečný stav ve světě vždy jasně svědčil a svědčí proti iluzi o dobrém člověku.
2. Nebiblické představy o původu člověka, a tím i o hříchu, kdy člověk i jeho hřích je výsledkem okolností, výchovy, duševního stavu a podobně.
3. Postmodernismus přinášející morální relativismus. Definice dobra a zla jsou špatné, překroucené nebo žádné. Pokud nějaké jsou, jsou vždy subjektivní.
4. Hřích je nepřijemné téma. Poslední bod vyvstává nejspíše ze tří předchozích a je tak jejich logickým důsledkem.

Všechny tyto pohledy vnikají i do církví. Mají otevřené dveře tam, kde není Písmo zdrojem učení i praxe.

Nauka o hříchu je klíčovým učáním Písma a nazývá se podle řeckého slova pro hřích (hamartia) hamartiologie. Definice hříchu by podle Písma mohla být formulována z více pohledů. Jen pro pochopení uvedu některé z nich.

- Starý zákon často používá hebrejské *chata* (Gn 20,6; Ex 10,16). Pojí se často s výrazem minout cíl (Sd 20,16), nebo cestu:

Bez poznání nemůže být nikdo dobrý, kdo je zbrklý, hřeší (chata, mine cestu). (Př 19,2)

- Další silný starozákonní výraz pro hřích je *paša*. Znamená vzbouřit se, překročit hranice, zradit. Používá se ve smyslu vzpoury proti Bohu.

Slyšte, nebesa, naslouchej, země, protože Hospodin promluvil: Syny jsem vychoval a vycvičil, ale oni se proti mně vzbouřili. (Iz 1,2 ČSP)

Nový zákon používá také různé výrazy.

- Řecké *adikia* znamená nepravost či nespravedlnost (Ř 1,18). Pavel píše o lidech, kteří „neuvěřili pravdě, ale našli zalíbení v nepravosti“ (2Te 2,12).
- Termín *planao* znamená svedení, bloudění.
- *Anomia* je svévolné odmítnutí Božího zákona.

Důležité však je vnímat hřích pohledem zaměřeným na Boha, který je Stvořitel a Pán. To je nezbytným předpokladem k pochopení podstaty hříchu. Hřích je vždy narušením vztahu mezi Bohem a stvořením. Vždy za ním stojí touha po bohorovnosti, a tím po nezávislosti jak u satana, tak i u lidí (Iz 14,14; Gn 3,5).

Jak slouží hřích a pád k Boží slávě? Především si musíme ujasnit pohled na události v zahradě Eden. Je Adamův hřích a pád něčím, co Boha překvapilo, zaskočilo a s čím nepočítal? Ne. Bůh předem určil, že k němu dojde, aby se mohla co nejvíce zjevit Boží sláva.

Já vytvářím světlo a tvořím tmu, působím pokoj a tvořím zlo, já Hospodin konám všechny tyto věci. (Iz 45,7)

Hospodin učinil vše k svému cíli (Boží sláva), i svévolníka pro zlý den. (Př 16,4)

Uvedené verše v žádném případě nemluví o Boží odpovědnosti za hřích, o tom, že by hřích (zlo) měl svůj původ v Bohu. Verše mluví o Boží svrchovanosti nad temnotou i zlem. Boží svrchovanost žádným způsobem nesnímá z člověka vinu a zodpovědnost za hřích. Boží odvěký plán vždy zahrnoval jak pád satana, tak i člověka. Rozhodnutí i zodpovědnost jsou rozhodnutím a zodpovědností těchto stvořených bytostí. A jejich vzpoura je ke slávě Boží. V antropologickém a biblickém smyslu je vina za hřích, a tím i za zlo a pád celého viditelného stvoření na Adamovi. Provinění Adama přineslo hrozivé důsledky. Před důsledky Adamova pádu Bůh jasně v předstihu varoval!

A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.“ (Gn 2,16–17)

Podívejme se nyní na poslední bod. Jakým způsobem vede k Boží slávě spása v Kristu?

B. Spása v Kristu

On nás vysvobodil z moci tmy a přenesl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupění a odpuštění hříchů: On je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět viditelný i neviditelný; jak

nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti – a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On předchází všechno, všechno v něm spočívá, on jest hlavou těla – totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých – takže je to on, jenž má prvenství ve všem. Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích – protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. (Ko 1,13–19)

Pokud bychom chtěli velmi jednoduchým způsobem odpovědět na otázku *Co je smyslem života?* mohli bychom v krátkosti říct: „Smyslem a cílem lidského života je Ježíš Kristus! Smyslem celého stvoření, jehož korunou je člověk stvořený k Božímu obrazu, je Ježíš Kristus a Boží sláva v něm!“

V Ježíši Kristu se Bůh sklání k člověku a dává mu jakožto bytosti z prachu stvořené, hříšné a vzbouřené něco, co neměl ani Adam před pádem. Adam byl učiněn duší živou. Podle Genesis 1,31 byl vrcholem a jedinečnou korunou stvoření, stvořenou k obrazu Božímu. Bůh označil celé stvoření jako velmi dobré. Ale Adam neměl to, co mají Boží děti. Adam byl stvořen k Božímu obrazu, ale nikdy neměl podíl na Božské přirozenosti, nebyl chrámem Ducha svatého.

Tím nám daroval vzácná a převeliká zaslíbení, abyste se tak stali účastnými božské přirozenosti a unikli zhoubě, do níž svět žene jeho zvrácená touha. (2Pt 1,4)

Ježíš Kristus je Duch oživující. Dílo kříže je dílem, které při obrácení činí člověka novým stvořením. V procesu posvěcení roste křesťan do podoby Pána Ježíše

Krista. Syn Boží se sám stal člověkem, a to v těle, jaké má padlý člověk, vyjma hříchu. Byl korunován a vyvýšen svou poslušností a utrpením, když vzal na sebe naše hříchy a smyl je svou krví. Mocí Ducha Božího byl třetího dne vzkříšen a stal se dokonalým Pánem, Spasitelem, prvorozeným bratrem všem křesťanům. Je vzorem dokonalého pravého lidství, aniž by kdy přestal být také plně svatým Bohem Synem, ve kterém přebývá plnost božství.

Bůh dal křesťanům v Kristu všechno, co potřebují,

... aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. (Ef 4,12–13)

Smyslem našeho života je růst do podoby Pána Ježíše Krista. Dorůstáme jednoty víry a zralého lidství k jeho slávě a k slávě Otce. Rosteme jako nová stvoření mocí Ducha svatého. Apoštol Jan tuto velikou slávu, na které již nyní máme podíl a k jejímuž plnému zjevení spějeme, vyjádřil:

Milovaní, nyní jsme děti Boží; a ještě se neukázalo, co budeme. Víme však, že až se zjeví, budeme mu podobni, protože ho spatříme takového, jaký je. (1J 3,2)

Pochopit Boží obraz v nás, a tím i smysl života, nám pomáhá pohled na Ježíše Krista. Titul poslední Adam, jak Krista nazývá Písmo, spojuje Ježíše s lidmi a činí ho dokonalým prostředníkem mezi nimi a Bohem. Takovou plnost obecnosti, hluboce intimní a jedinečnou první

Adam neměl. Bůh je Duch a tedy neviditelný, pro člověka nedostupný a nepřístupný. V Kristu toto vše padá. Adam s Evou byli v Edenu spolu s Bohem. Nyní je Bůh nejen s námi. Je také uprostřed Božího lidu. Díky Kristu a pouze v Kristu je Bůh přímo v nás a my jsme chrámem jeho Ducha. A ještě více, stali jsme se jeho dětmi. To je smysl lidské existence, to je náš cíl. Celé ostatní stvoření sténá a pracuje k porodu v očekávání příchodu této slávy, ve které má i ono naději.

Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů. Neboť tvorstvo bylo vydáno marnosti – ne vlastní vinou, nýbrž tím, kdo je marnosti vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích. (Ř 8,19–21)

Kdo Krista odmítá, nečiní pokání a nevěří evangeliu, hřeší, neboť se mýjí cílem a smyslem lidského života. Činí tak k vlastní záhubě.

Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. (1K 1,18)

Amen.

„Prostředek, kterým se dobývá svět, je Slovo, a Slovo slouží církvi a obnovuje ji. Antikrist povstal a obnovuje ji. Antikrist povstal bez lidského přispění, a právě tak bez lidského zásahu padne.“

Martin Luther

JAK BŮH ODPOVĚDĚL NA MOU MODLITBU UZDRAVENÍM

Bobby Scott

Smrt je náš smrtelný nepřítel – nepřítel, kterého Ježíš porazil (Žd 2,14–15) a jednoho dne zcela zničí (Zj 21,4). Svou všemohoucí moc nad smrtí zjevil, když krásl lidi z mrtvých (Mk 5,41–42; L 7,11–17; J 11,33–34). Svým vlastním vzkříšením zjevil, že veškerá moc na nebi i na zemi je jeho (Mt 28,16–18). Nastal den D – vítězství nad smrtí pro všechny, kdo věří (2Tm 1,10) – a den konečného vítězství byl pevně stanoven (1K 15,25–26).

Jak bychom se tedy měli modlit za to, aby Bůh uzdravil naše umírající blízké? Dokud se Ježíš nevrátí, je na jedné straně smrt nevyhnutelnou realitou pro každého z nás (Žd 9,27). Modlit se za uzdravení tedy není vždy Boží vůlí. Například v případě umírající prababičky můžeme být více v souladu s Boží vůlí, když se nebudeme modlit za uzdravení, ale budeme se modlit, aby svůj pozemský běh dokončila dobře (Fp 1,23), a věřit, že protože její Spasitel přemohl smrt, ona nikdy nezemře (J 8,51).

Na druhé straně bychom se někdy měli modlit, aby Ježíš vyrval naše blízké ze

spárů smrti, protože to byl on, kdo zbažil smrt její moci připravit o život, když na sebe vzal veškerý Boží hněv za naše hříchy (2K 5,21). Můžeme se modlit za zázraky a prosit ho, aby nás ušetřil zármutku za zármutkem, které přináší zdánlivě předčasná smrt (Fp 2,27), a zároveň důvěřovat, že nám odpoví, ať už bude jeho odpověď jakákoli.

„Nemůže dýchat“

Rád bych se s vámi podělil o zkušenost, jak mě Bůh pokořil a naučil důvěřovat mu v boji mé dcery s rakovinou, když jí bylo osm let. Navzdory našim modlitbám, aby Bůh ušetřil její život, se stále více přibližovala smrti. Nová „slibná“ experimentální léčba, ke které jsme předtím svolili, nás ještě více připravila o naději, když u ní vyvolala život ohrožující vedlejší účinky – venookluzivní nemoc jater (dále VOD).

Nejhorší bylo, jak lapala po dechu. To je přece ta poslední hranice, kterou je třeba překročit před smrtí – už nebýt schopen dýchat dechem života (Gn 2,7; 3,19), že? Náš lékař nám řekl, že pokud bude mít i nadále potíže, budou ji muset napojit na ventilátor. Před intubací by ji uspali a připoutali, aby si nemohla ventilátor vytáhnout. Tento krok by mohl znamenat, že bychom já a manželka už nikdy nemuseli s naší dcerou mluvit.

Pak se to stalo. Byly dvě hodiny ráno, když mě vzbudila lékařka z dětské JIP. „Musíme vaši dceru okamžitě napojit na ventilátor. Nemůže dýchat a hladina

oxidu uhličitého u ní přesáhla bezpečnou hranici.“ Všichni jsme se tohoto okamžiku báli a teď právě nastal. Plný zoufalství jsem zavola manželce, aby spěchala do nemocnice, aby snad stihla naposledy promluvit se svým dítětem, ale nezvedala telefon. Moje dcera umírala a člověk, kterého milovala víc než kohokoli jiného na světě, u toho nebyde, aby ji objal a rozloučil se s ní. Zlomilo mě to.

Čekání a modlitba

Pak mi sestra jako hlas anděla pošeptala: „Tatínku, jestli se vám to nelíbí, tak vás k tomu nemůžou nutit.“ A tak když se lékařka vrátila s ventilátorem, řekl jsem jí, že chci počkat a modlit se. Doktorčin výraz se změnil. Její hlas ztvrdl. Řekla, že pokud mou dceru ihned nezaintubují, může dojít k zástavě srdce. Varovala mě opakovaně, ale pokaždé jsem jí důrazně řekl, že se chci modlit a čekat. Nejsem lékař a zpravidla poslouchám a přijímám doporučení lékařů. Ale v této chvíli jsem se nemohl zbavit pocitu, že Bůh chce, abych se modlil a čekal.

Nakonec všichni opustili místnost a já padl na kolena. „Bože, řekl jsi, že když tě požádáme o rybu, nedáš nám hada. Když tě požádáme o chléb, nedáš nám kámen. Bože, já tě prosím, abys mi dal život mé dcery.“ Modlil jsem se celou noc. Každou hodinu, kterou jsem se modlil, se hladina oxidu uhličitého v krvi mé dcery dramaticky snižovala a její dýchání sílilo. Ráno přišel do pokoje

její lékař a zrušil příkaz k připojení na ventilátor a příští týden ji před druhým cyklem chemoterapie na celý týden pustil domů.

Naše dcera, která ještě před několika dny stála na prahu smrti, byla doma a v jejím těle nebyly nalezeny žádné stopy po rakovině. To udělal Bůh a jenom Bůh.

Úžasná prozřetelnost

Moje dcera byla bez rakoviny, ale zdaleka nebyla mimo nebezpečí. Protože ji první cyklus chemoterapie téměř zabil, chtěl její specialista na kostní dřeň přeskóčit poslední dva cykly a rovnou přejít k transplantaci kostní dřeně. Náš onkolog s tím nesouhlasil a řekl nám, že podle jeho názoru transplantace kostní dřeně funguje nejlépe, když se v posledních cyklech chemoterapie zničí i ty nepostřehnutelné částičky rakoviny.

Protože se nemohli shodnout, dali nám víkend na to, abychom se rozhodli, zda budeme pokračovat v chemoterapii nebo rovnou přistoupíme k transplantaci. Tak jsme s manželkou na jednu noc odjeli, abychom se modlili a hledali moudrost u mnoha rádců. Obvolali jsme přátele s lékařským vzděláním, i když s některými z nich jsme nemluvíli přes dvacet let. A jak Bůh prozřetelně odpověděl na naše modlitby, se zdálo ještě úžasnější než to, jak zázračně posílil dýchání naší dcery.

Odborník na onkologii

Zavolali jsme Judy, která se mnou kdy si navštěvovala biblické studium na UCLA. Slyšel jsem, že pracuje jako onkologická sestra v dětské nemocnici v Los Angeles. Řekla mi, že lékař, který školil našeho onkologa, pracuje v jejich nemocnici. Pak řekla: „Nebudete tomu věřit, ale doktorka, která sepsala národní experimentální protokol, podle kterého léčí vaši dceru, právě prošla kolem mě. Jdu se jí zeptat!“ Oba lékaři se shodli, že za našich okolností můžeme rovnou přistoupit k transplantaci kostní dřeně a vynechat poslední dva cykly chemoterapie.

Odborník na kostní dřeň

Pak moje žena, která před lety strávila rok na lékařské fakultě, zavolala bývalému spolužákovi Larrymu, který nám navrhl, abychom se obrátili na oddělení pro transplantaci kostní dřeně na Kalifornské univerzitě. Když jsme otevřeli jejich webové stránky, moje žena poznala spolužačku ze střední školy LaVette a já jsem poznal jednoho z lékařů, Teda Moora, se kterým jsem absolvoval biblické studium na UCLA. Zavolali jsme na uvedené číslo a zvedla to manželčina kamarádka ze střední školy. Řekla, že tento telefon nikdy předtím nezvedla, ale že šla náhodou kolem, když zazvonil. Dr. Moore měl zrovna schůzku, ale řekne mu, aby nám zavolał zpět, jakmile bude mít čas. Do hodiny mi zazvonil telefon a ozvalo se: „Ahoj, Bobby. Tady Ted.“ Z nenápadného studenta UCLA,

kterého jsem znal před šestnácti lety, se stal doktor Theodore Moore, uznávaný odborník na transplantaci kostní dřeně. S naprostou jistotou nám poradil, abychom šli rovnou na transplantaci.

Expert na VOD

Nakonec jsme zavolali doktora Johna Vierlinga, specialistu na játra. S manželkou jsme se s ním seznámili už před lety, když jeho sestřenice požádala mou ženu, aby zazpívala na pohřbu syna doktora Vierlinga. Obávali jsme se, zda tím, že dcera prodělala VOD, nebude riziko transplantace kostní dřeně pro naši dceru příliš velké, protože velkou komplikací těchto transplantací je právě tato nemoc. Doktor Vierling, který byl odborníkem na VOD, nám řekl, že transplantaci můžeme bez obav podstoupit.

Bůh nám odhalil svou úžasnou prozřetelnost, skrze níž vyslyšel naši modlitbu. Před osmnácti lety jsme souhlasili, aby naše dcera podstoupila transplantaci kostní dřeně v nemocnici City of Hope. Už osmnáct let je chodícím Božím zázrakem uzdravení.

On má v rukou každý nádech

Vím, že příběh mé dcery je jen jedním z mnoha, které končí jinak. Naší zkouškou jsme prošli společně se čtyřmi dalšími rodinami – třemi dětmi ve věku mé dcery a jedním dospělým, kteří měli podobný typ rakoviny. Za každého z nich jsme se modlili, ale žádný z nich

nepřežil. Bůh neodpovídá na každou modlitbu za uzdravení. Jak tedy chce, abychom se modlili, když naši blízcí potřebují zázrak?

Nejprve se vyzbrojeni důvěrou, že Bůh svrchovaně určuje naše modlitby jako prostředek k dosažení svých cílů, svobodně modleme za zázraky stejně jako prorok Eliáš (Jk 5,17–18). Upřímně řečeno, než Bůh uzdravil mou dceru, modlíval jsem se, aby Bůh uzdravil druhé, ale nečekal jsem nutně, že uvidím zázrak. Z toho činím pokání. Bůh nás vyzývá, abychom se modlili a věřili, že nic pro něj není příliš obtížné, včetně uzdravení našich blízkých na smrtelné posteli.

Zároveň se však modlíme s takovou vírou, která nespočívá v tom, že Bůh na naše modlitby řekne ano (2K 12,8–9). Díky jeho milosti můžeme přijmout jeho odpověď, i když je záporná, jako to udělal David (2S 12,16–23), a můžeme se podřídit jeho vůli a uctívat ho, i když jeho odpovědi nerozumíme, jako to udělal Jób (Jb 1,21; 42,1–3).

Křesťané také přijímají skutečnost, že dokud se Ježíš nevrátí, zemřou všichni, které milujeme. Náš život je ve světle věčnosti pouhým oparem, ať už zemřeme v deseti nebo ve stu letech. Naší hlavní modlitbou je tedy vždy prosba, aby Bůh připravil srdce našich umírajících blízkých na setkání s Ježíšem a aby našim nevěřícím blízkým udělil pokání a víru v Ježíše. Naše první modlitba za naši dceru byla za spásu její duše.

Jeden moudrý přítel mi v době, kdy jsme prožívali tuto zkoušku, připomněl,

že je to Bůh, kdo drží pero, které píše náš příběh. Všechno, co Bůh píše, je dobré – na konci uvidíme jeho příběh jako dobrý a v současnosti věříme, že je k našemu dobru. Takže ano, modlete se za zázrak a věřte, že Bůh drží v rukou každý další i ten poslední nádech vašeho milovaného.

INFORMATORIUM ŠKOLY MATEŘSKÉ V JAZYCE 21. STOLETÍ

Radim Světlík

Recenze knihy

Jana Amose Komenského

Zazvoní budík, nový den je tady. Máma tří krásných dětí rychle vstává. Záměrně si dnes upřela několik minut spánku, aby stihla nachystat vše potřebné s předstihem. Profesionálně a tiše se odplíží z ložnice jako člen speciálních vojenských jednotek s nadějí, že vše půjde podle plánu. Péče o děti se však svou nevyzpytatelností podobá horskému počasí. Skryté senzory potomků do dvou minut spolehlivě zaznamenávají, že pozice hlavního plnitele jejich potřeb překročila bezpečnou vzdálenost pěti metrů a automaticky aktivují nouzový

režim. Dětské komando se v dokonalé synchronizaci probouzí z noční hibernace a zahajuje nepřerušovanou salvu různorodých požadavků. Máma se ještě pořádně neprobudila, hlava jí třesí po bezesné noci s nejmladším dítětem, je muž se právě prořezávají přední zoubky, a už má plné ruce práce. Jednomu pomáhá s oblékáním, druhému s toaletou a třetímu s přebalováním. Nestihla si ani opláchnout obličej a už chystá snídani. Mezitím se prodírá hromadou nevyžehleného prádla, aby své první ratolesti našla oblíbené ponožky, bez nichž odmítá spolupracovat. Nemá sílu přit se s ním kvůli ponožkám. Druhý potomek nelení a upustí do záchodu hračku, kterou tam tajně propašoval pod pyžamem. Třetí s rachotem otevírá a zavírá šuplíky komody s dětským oblečením. Zatímco se máma zběsile pohybuje mezi kuchyňskou linkou, jídelním stolem a prádelním košem, odborník na údržbu toalet samostatně vyloví hračku ze záchodové mísy a svou kořist vítězoslavně položí na jídelní stůl hned vedle talířku s horkou kaší. Módní návrhář se začne vztekat, jelikož vyžádané ponožky odmítají plnit jeho slovní příkazy. Máma pomalu přemýšlí, zda má doma tabletku proti bolesti hlavy. Nejmladší nechce zůstat pozadu a s úsměvem doplňuje čerstvý obsah do čisté přebalené plenky. Nikdo si ho ale nevšímá, a tak se odplazí do kouta a začne zkoumat hromadu nevyžehleného prádla. Ve stejnou chvíli se prostřední člen komanda mámě pochlubí hrdinskou záchranou své oblíbené

hračky před potupným utonutím v záchodě. Když se ho máma zeptá, kam hračku odklidil, s hrůzou zjišťuje, že již tiše odkapává na jídelním stole. Přískokem olympijského sportovce ve snaze urychleně odstranit nevhodnou dekoraci z jídelního stolu došlápně chodilo překvapené mámy plnou vahou na čajové lžičky na zemi pod stolem, které tam před chvílí rozsypal neznámo kdo. A aby to druhému chodidlu nebylo líto, leknutím se vymrští a kopne do židle. Na bolest ale není čas, mámino záupně rychle střídá tlumený pláč zoufalého batolete zasypaného nevyžehleným prádlem. Zpocená, kulhající a do rtů kousající se máma si uvědomí, že uplynulo teprve prvních patnáct minut dne.

Drazí rodičové, poznáváte se? Tento příběh je inspirován skutečnými událostmi mnoha z vás. Samozřejmě, ne každý den se nese v duchu výše líčeného katastrofického scénáře, avšak který rodič si pod tíhou péče o své milované děti nepoložil otázku, kdy toto období soužení pomine? Zajištění tělesných potřeb dětí se svou náročností a formou občas vyrovná gladiátorským zápasům. Kde má člověk při všech svých povinnostech brát sílu na samotnou výchovu a vyučování dětí? Kde má čerpat sílu a inspiraci pro vzdělávání svých potomků? Jak vlastně pečovat o své ratolesti? Kdy a kterým oblastem výchovy a vzdělávání se věnovat? Co je důležité? Na co se zaměřit u dětí odlišných věkových kategorií? Kdy vlastně začít?

Podobných otázek nás napadne mnohem víc a určitě je nedokážeme zodpovědět všechny najednou. Jan Amos Komenský nám však ve své knize s názvem *Informatorium školy mateřské* připomíná, že výchova a vedení dětí je jedním z nejdůležitějších úkolů svěřených rodičům a že péče o tělesné potřeby dětí není to jediné a nejdůležitější, na co by se měli zaměřit. Péči o dítě nelze podcenit a je třeba s ní začít již od narození. Opravuji, podle Komenského péče o dítě začíná před narozením, ba dokonce již při početí. Ano, čtete správně. Komenský vnímá péči a výchovu dětí komplexně. Moudré rady, které dává těhotným ženám a kojícím matkám, mě mile překvapily. Stručně a výstižně popisuje, jak dbát o tělesné a psychické zdraví matky i dítěte již během těhotenství. Komenský je rovněž silným zastáncem kojení a nejspíš by si potrásl rukou s mnohými současnými odborníky na výživu novorozenat a kojenců. Musím se přiznat, že bych podobné věci od pedagoga 17. století nečekal. Komenský buď předčil svou dobu, anebo jen připomíná známé poznatky, které tehdejší lidé opomíjeli či podceňovali. Nicméně se jedná o užitečné připomínky, kterým bychom měli věnovat pozornost i dnes (str. 28–35).

Kromě několika stručných rad podobného charakteru se kniha zaměřuje zejména na výchovu samotnou. Komenský vnímá dítě celistvě jako komplexní lidskou bytost stvořenou k Božímu obrazu, kterou je potřeba rozvíjet po všech stránkách (str. 18): konkrétně po strán-

ce tělesné (zdraví), duševní (znalosti a mravnost) a zejména duchovní (zbožnost). „Duše a mysl je hlavní částí člověka, takže se má předně pečovat právě o ni, aby zdárně a ušlechtilé rostla. Druhořadá, nižší a běžnější péče pak má být o tělo, aby bylo vhodným a náležitým příbytkem nesmrtelné duše“ (str. 17). Mrzí mě, že moderní česká pedagogická obec, která považuje Komenského za učitele národů, vyzdvihuje jeho pedagogické metody a hlásí se k jeho odkazu, zaměřuje svou pozornost především na tělesné zdraví a vědomosti dětí a mládeže. Komenský ale klade ve výchově důraz zejména na zbožnost člověka. Každý potřebuje být veden ke zbožnosti již od předškolního věku.

Jaká škoda, že se český národ odvrátil od Hospodina. Základy čtení, psaní, počítání a cizích jazyků dnes ovládá téměř kdokoli. Dokonce i vysokoškolským titulem se dnes chlubí kdekdo, avšak většinou jen proto, aby sledoval své záměry a cíle. Máme možnosti, které předchozí generaci neměly, a přesto si lidé vzdělání příliš neváží a neuvědomují si jeho hodnotu. Vnímají ho jako nutné zlo, které je potřeba přetpět, pokud chtějí v životě něčeho dosáhnout (samozřejmě ne vždy) a ženou se za bohatstvím, požitky a slávou pomíjivého světa, aniž by se na chvíli zastavili, zamysleli se a pochopili, že život a moudrost jsou dary od Boha. Nemají potřebu kultivovat své tělo, mysl a duši k Boží slávě, natož Boha hledat, sloužit mu a ctít ho. Středem zájmu jsou oni sami. Vzdělanost bez Boha

lidstvu pomůže jen částečně. Její užitek potrvá krátce. Zanedlouho se písky lidské historie zcela přespou. Poslední zrníčko se vytratí a nadejde den velikého zúčtování před Boží tváří na prahu věčnosti. Naneštěstí jsou lidé natolik posedlí sami sebou a svým chvilkovým pokrokem, že se nad tím ani nezamyslí. A tak jsme obklopeni vědci, lékaři, právníky, spisovateli, umělci, vynálezci a inženýry, avšak jejich duše i duše těch, k jejichž tělesnému blahu a životnímu pohodlí přispěli, pohltní věčná tma v odloučení od Boha. Žijeme v době neuvěřitelného technologického a informačního pokroku. Místo aby se lidstvo pokorně sklono před Bohem, propadlo domýšlivosti a lhostejnosti. Mezi „vzdělanými“ přece není pro Boha prostor. Není čas zabývat se něčím tak směšným, jako je Bůh. Ano, podobně dokáže uvažovat inteligentní, vzdělaný, sečtělý, moderní člověk. To by si Jan Amos Komenský rozhodně nepřál. Jeho rozesmutnělé volání po návratu českého národa zpět ke Kristu stále zní. A chceme-li pochopit smysl výchovy, kterou doporučuje, musí nám znít v uších i nadále.

Nyní si sáhněme do svědomí. Nepodobáme se ve svém uvažování nevěřící společnosti? Jaký vzor dáváme svým dětem? Která křesťanská matka a který křesťanský otec dnes dbá o duchovní výchovu a vedení svých dětí? Kolik křesťanských rodičů dnes více zajímá, zda jejich dítě navštěvují zájmové kroužky, než zda roste v poznání Boha? A kolik křesťanských rodičů dnes přesouvá svou

zodpovědnost duchovního vedení dětí na někoho jiného? Přiznejte se, drazí otcové, myslíte, že vaši povinnost převzme vedoucí nedělní školy? Přiznejte se, matky, očekáváte, že se za vaše děti bude modlit pastorova manželka? Nikoli, hlavní břímě této výsady a povinnosti spočívá na vašich bedrech. I o tom hovoří Komenský ve své knize. Výchova a duchovní vedení podle něj začíná doma. Jakmile dítě dosáhne určitého věku a rodiče nebudou mít možnost se pro jiné povinnosti (např. práce) plně věnovat výchově a vzdělávání, teprve tehdy tuto povinnost částečně přejímají další vychovatelé (dříve magistři, kantoři, kněží apod., str. 20).

Znáte ona stará česká přísloví: „ohýbej proutek, dokud je mladý,“ „kuj železo, dokud je žhavé,“ nebo „starého psa novým kouskům nenaučíš“? Nepochybně ano. Tuto moudrost znaly a vyjadřovaly nejrůznější kultury po celém světě od nepaměti – včetně starozákonní židovské komunity. Pouze moderní, pokrokový, vzdělaný, technologiemi a vědomostmi obklopený člověk 21. století považuje moudrost předků, nebo dokonce Boží za irelevantní a zastaralou. Mnozí křesťané se dnes naneštěstí obávají své děti vést, vychovávat a vzdělávat v duchu ryzí křesťanské výchovy. Čtení a rozjímání nad Bibli se v křesťanských rodinách nepěstuje. S rodinnou modlitbou se děti setkají přinejlepším u večere, pokud každý člen domácnosti nejlí sám ve svém pokoji a se smartphonem v ruce. A co teprve katecheze dětí, učení

chvalozpěvů, biblických veršů, vysvětlování významu Božího slova nebo pravidelná společná bohoslužba? Možná si říkáte, že něco takového není nutné a že to víru vaší rodiny obrátí v prázdné náboženství. Možná se domníváte, že něco podobného by vaše děti nezvládaly, nepřijaly anebo byste na to sami nestačili. Jan Amos Komenský by nesouhlasil. Jakožto moudrý učitel ví, že děti je potřeba vést přiměřeně jejich věku. Věk dětí nesmí být překážkou nebo výmluvou pro vedení k zbožnosti. Jakmile si přečtete Komenského myšlenky a doporučení, zjistíte, že dávají smysl. Pochopíte, proč je to důležité. Komenský je mistrem v porozumění dětské mysli. Chápe, jak pracuje v odlišných věkových stádiích, a dává rodičům cenné rady k jejich zdravému formování, všestranné stimulaci, prospěšnému tříbení a nezbytné kázni (včetně přiměřených a smysluplných tělesných trestů). Není třeba se obávat, je potřeba začít, a to již od útlého věku. Jakmile tak učiníte, s potěšením zjistíte, že daná věc prospívá nejenom dětem, nýbrž i vám samotným.

Komenský varuje: „Na začátku totiž závisí všechno, k dobrému i ke zlému. Kam co začne jít, tam to taky zamíří: tělo za hlavou, vůz za ojí. A nejsnazší je začít na počátku, jinde to jde těžko“ (str. 5). Dítě je do věku mateřské školy (přibližně do šesti let) nesmírně tvárné a zároveň křehké. Potřebuje péči, vedení a výchovu svých rodičů. Rodič, který svůj úkol zanedbá, později k hořkosti své duše zjistí, že špatně rostlý proutek v jeho

sadu nenesé kýžené ovoce a z kdysi tvárného žhavého kusu železa je nyní beztvárný kus chladného kovu, z něhož se po úderu kovářova kladiva ozývají neolibé zvuky. Avšak pamatujme: „Kdo má děti, které dobře prospívají ve všech třech věcech [zbožnost, mravnost, zdraví], ten má v domě ráj, v němž se roubují, zalévají, rostou a kvetou nebeské stromky. A má dílnu Ducha svatého, v níž si on sám vytesává, čistí a připravuje nádoby své milosti a nástroje slávy, aby z nich jako ze živých Božích obrazů den za dnem stále jasněji zářily paprsky jeho věčné a nehynoucí moci, moudrosti a dobroty“ (str. 18).

Víme, že se jedná o nelehký úkol. Jestliže péče o tělesné potřeby dětí představuje pro rodiče výzvu (viz úvodní „zápis z deníku vyčerpané matky“), o co víc jejich potřeby vědomostní, mravní a duchovní. Rozhodně se nejedná o pohodovou odpolední procházku v parku. Tu si samozřejmě v rámci občerstvení mentálních a fyzických sil musí dopřát každý rodič, chceme-li však svým dětem dát to, co potřebují ze všeho nejvíce, musíme do výchovy vložit veškeré své tělesné, duševní, morální, intelektuální, emoční a duchovní síly. Naše děti se podobají roztavenému vosku, do něhož se snažíme otisknout Kristovu podobu. Musíme se na ně položit celou vahou své bytosti, podobně jako se prorok Eliáš položil na tělo mrtvého šunemanského chlapce, aby do něj vdechl život od Boha (2Kr 4,32–37). Proces formování dětské duše není vždy příjemný,

je však nezbytný. Při ohýbání a roubování nás proutky švihají do rukou i do tváří. Ano, býváme vyčerpaní, podráždění, kolikrát si nevíme rady, nevidíme okamžité výsledky. Občas se před dětmi neudržíme, nervy povolí a my spustíme bandurskou. Kolikrát nám připadá, že jsme sehlali, kde jsme mohli. Někdy nám z dětí třestí hlava během prvních patnácti minut po probuzení, vynaložené úsilí se však vyplatí. Umělecké výtvořiny vznikají ze dřeva, které je namáháno a obráběno intenzivně, dlouhodobě a trpělivě. Tyto věčné, pro Boží slávu existující dětské duše si to zaslouží. Světoznámý britský kazatel 19. století Charles H. Spurgeon k výchově dětí poznamenal: „Pokud nás při kárání dětí nebude nikdy pobolívat hlava, přinese nám to hojnou bolest srdce, až vyrostou.“ Víme, proč to děláme – abychom vedli své děti k trvalému uspokojení, radosti a životu v Bohu, který jim dal věčnou duši stvořenou k Božím obrazu. Komenský rodiče povzbuzuje, jelikož Bůh jejich snahu, námahu a modlitby neponechá bez povšimnutí (str. 76).

Přestože nedržíme všechny věci pevně ve svých rukou, přestože nevíme s jistotou, kterým směrem se naše děti jednoho dne vydají, nacházíme posilu a povzbuzení na stránkách Písma, které nás ubezpečuje, že „naše námaha v Pánu není zbytečná“ (1K 15,58). Často zjišťujeme, že Bůh odměňuje naše poslušné úsilí velmi záhy, např. když si s vámi chce vaše dítě povídat o Bohu, když rádo poslouchá biblické příběhy a ptá se vás, co různé věci v Písmu znamenají, když se

chce učit veršičky nazpaměť, když pozorujete, jak se upřímně a prostě modlí k Bohu, když starší sourozenec napomíná mladšího k bázni před Pánem, když si navzájem vyznávají hříchy, zpívají Bohu chvalo zpěvy, když chtějí pomoci mámě v domácnosti, když se pilně učí a plní zadané úkoly, když se chovají zdvořile k lidem okolo, pomáhají slabším, když moudře odpovídají těm, kdo se Bohu vysmívají, když si oblíbí shromáždění Božího lidu, když se odvrací od neřestí tohoto světa, hledají Boží vůli a ze srdce touží Bohu přinést chválu, slávu a čest v každé oblasti života.

ZJEVENÍ 20 OPTIMISTICKÝMA OČIMA

Jan Prorok

Následující článek je druhým v pořadí ze série, která představuje jednotlivé eschatologické pohledy při výkladu 20. kapitoly knihy Zjevení.

Dvacátá kapitola knihy Zjevení je bojištěm, na němž už bylo prolito mnoho inkoustu. Nedávno jsem byl požádán, abych se do této bratrské šarvátky zapojil i já a předložil, jak by Zjevení 20 vykládal postmilenialista. S vděkem jsem přijal.

Budeme muset být struční, ale věřím, že než se zaměříme na Zjevení 20, bude nápomocné si v rychlosti nastínit postmilenialismus jako takový.

Postmilenialismus v kostce

Pojem „postmilenialismus“ se obvykle používá jako označení pro konkrétní chápání biblického proroctví; jmenovitě pro přesvědčení, že fyzický příchod Pána Ježíše Krista „soudit živé i mrtvé“ nastane někdy po „miléniu“ zmiňovaném ve Zjevení 20, přičemž tomuto Pánovu příchodu bude předcházet dlouhá éra, kdy bude celý svět (ač ne nutně každý jeden jednotlivec) zásadním způsobem proměněn evangeliem a bude sloužit Pánu.

Postmilenialismus je tedy především konkrétním pochopením Božího záměru s dějinami a se stvořením jako takovým (a tak se, stejně jako ostatní „mileniální přesvědčení“, zásadním způsobem dotýká řady dalších oblastí: Božího charakteru, antropologie, Kristova díla atd., a proto ho nevyhnutelně dotváří celá řada pasáží a teologických úvah).

Pro jednoduchost si můžeme nastínit tři ústřední biblické „pointy“ historie (s nimiž zajisté bude souhlasit každý křesťan, bez ohledu na eschatologické přesvědčení):

1. sebeoslavení trojjediného Boha ve zjevení jeho charakteru, mimo jiné skrze spásu jeho vyvolených v jeho Synu (Ř 9,20–23; 11,22.32–36),

2. válka sémě ženy a sémě hada (Gn 3,15),
3. sjednocení všech věcí ve slávě v Kristu (Ef 1,10; Ko 1,15–20; Ř 8,19–22).

Jsem přesvědčen, že i tyto úvahy v důsledku vedou právě k postmilenialismu, jelikož:

1. Boží charakter je natolik milostivý, že jeho zjevení napříč dějinami lze shrnout tak, že Bůh se „nad všemi smiluje“ (Ř 11,32).
2. Realita Pánova vítězství nad satanem se zjevuje napříč historií, a nejen v poslední den (J 12,31–32; Ko 2,15; Jk 4,7).
3. Bůh „působí všechno podle rady své vůle“ (Ef 1,11), a tak dějiny skutečně budou dějinami smíření a sjednocení všech věcí (srov. Ef 1,22–23; Ž 110,1; 1K 15,20–26; Ř 5,17–21).

Postmilenialismus tedy stojí na základech Boží svrchovanosti. Celá řada starozákonních proroctví (Ž 2; 22,27–32; 67; 72; Iz 9,5–6; 11,1–10; 42,1–13; 55; Da 7,13–14 atd.) hlásá, že, jak nám říká i autor Zjevení Jan, Bůh poslal svého Syna *zachránit svět* (J 3,17). A on jakožto Spasitel světa (J 4,42) skutečně sňal hřích *světa* (J 1,29), dává život *světu* (J 6,33) a přitáhne k sobě *všechny lidi* (J 12,32), přičemž Otcovou vůlí, kterou Pán Ježíš dokonale plní, je, aby jeho Syn „*neztratil nic z toho, co [mu Otec] dal, ale vzkřísil to v poslední den*“ (J 6,39). Syn proto nyní vládne z nebes a „musí kralovat, dokud [Bůh] nepoloží všechny

nepřátele pod jeho nohy. Jako poslední nepřítel bude zahlazena smrt“ (1K 15,25–26). Dějiny jsou tedy postupným skládáním všech Kristových nepřátel pod jeho nohy, až nakonec bude zbývat *jen jediný*: smrt. Ta bude poražena vzkříšením z mrtvých v Poslední den (1K 15,54).

Zjevení 20 v kostičce

Než přikročíme ke Zjevení 20, je nutné vzít v potaz, že kniha Zjevení není sepsána chronologicky: ve Zjevení 1,18 je Pán Ježíš oslavený a má veškerou autoritu; ve Zjevení 5,3–10 teprve přichází do nebes a na základě svého díla autoritu přijímá atd. Náležitý výklad Zjevení tedy nemůže jít striktně „od začátku do konce“, ale musí uvážit (mimo jiné) důležité celky / cykly „sedmiček“ (7 církví, 7 pečeti, 7 polnic, 7 misek), které do velké míry tvoří strukturu knihy. Zároveň zůstává základním principem, že Písmo vykládá Písmo, jasnější pasáže vykládají pasáže méně jasné. Když tedy čteme nejsložitější biblickou knihu, kolem níž bylo historicky nejvíce sporů (a z jejichž chybných výkladů vzešlo nejvíce sekt), měli bychom být opatrní a nevyvyšovat ji nad jasnější místa Písma.

Postmileniální výklad Zjevení 20, které by zastávala většina postmilenialistů napříč historií, se téměř neliší od výkladu amileniálního, kromě svých optimistických důrazů:

Zjevení 20,1–3 podle většiny vykresluje spoutání satana během Pánovy služby (L 10,17–20; J 12,31–32; Ko 2,15;

Žd 2,14–15; srov. Iz 49,24–25; Zj 9). Satan je spoután, „aby již nesváděl národy“ (= za konkrétním účelem / v konkrétním smyslu); stále tedy (v omezené míře) ve světě koná, ale už nedokáže klamat národy v takovém měřítku jako dříve (v „dobách nevědomosti“; Sk 17,30), kdy Bůh „nechal všechny národy chodit po jejich cestách“ (Sk 14,16). Církev je tedy dnes nejen uschopněna Kristovým Duchem, jeho přítomností a plností autority, aby zučedničila/vyúčovala národy (Mt 28,18–20; srov. Kr.); ale zároveň je i spoután její úhlavní vnější nepřítel, takže jí nedokáže zabránit v jejím díle (a tak bude svět spasen).

Verše 4–6 hovoří o vládě Božího věrného, vzkříšeného lidu. Podle většiny tedy hovoří o nynějším věku církve, který potrvá velmi dlouho, „tisíc let“ (10 × 10 × 10 let; tedy po dobu velkého trvání a plnosti; srov. např. Ž 50,10, kde „dobytek na tisíci horách“ znamená „veškerý dobytek“). Křesťané jsou už teď v Pánu Ježíši Kristu vzkříšení a usazení v nebesích (Ef 2,1–6; Ko 3,1–3); jsou Božími králi a kněžími (Ř 5,17; 1Pt 2,9; Zj 1,4–6; 5,9–10) a soudí a vládnou svými modlitbami, církevní kázní atd. (Mt 16,18–19; 1K 6,1–4). Jestli Pán Ježíš vládne z nebes se svými svatými (srov. Da 7,13–14.26–27) – a to se vskutku děje –, „všichni lidé, národy a jazyky jej budou uctívat“ (Da 7,14); svět bude spasen.

Dvojí vzkříšení už Jan předložil i ve svém evangeliu (J 5,24–29). Ti, kdo slyší Pána Ježíše Krista skrze hlásání jeho Slova (a Bůh je duchovně křísí), povstávají

k věčnému životu a stávají se výše zmiňovanými králi a kněžími, kteří vládnou s Kristem z nebes (Ef 2,1–5). Po jejich fyzické smrti jejich duše odcházejí k Pánu do nebes a očekávají vzkříšení svých těl v poslední den. První vzkříšení je (podle většiny postmilenialistů) duchovní/smluvní během historie, druhé je fyzické v Poslední den (po „tisíci let“ věku církve). První se týká jen předurčených, druhé všech lidí – v případě vyvolených bude k životu, v případě zavržených k odsouzení.

Výklad veršů 7–10 je nejspornější, proto je momentálně přeskočíme a vrátíme se k nim později.

Verš 11 začíná slovy „A uviděl jsem“ (která někdy prokazatelně znamenají nové vidění, srov. Zj 5,1; 14,1; 15,1; 19,11; 21,1), a tak Zjevení 20,11–15 nemusí (ač může) bezprostředně navazovat na Zjevení 20,1–10. Většina postmileniálních výkladů by ve Zjevení 20,11–15 viděla tradiční zpodobnění posledního soudu, kdy jsou všichni lidé souzeni podle svých skutků, přičemž obstojí jen ti, kdo jsou zapsáni v knize života na základě Boží milosti v Kristu, zatímco ostatní jsou odsouzeni k trestu a utrpení. (Jak je však zjevné např. z Ž 56,1.8–10 a Ex 32,30–35, „soud podle knih“ může být i historickým Božím zásahem/soudem; a v Danielovi 7,9–14 tento jazyk zaznívá ohledně soudu, který je bezprostředně spojen s Pánovým nanebevstoupením; srov. J 16,8–11; Zj 20,11–15.)

Postmilenialisté se obecně shodují, že Zjevení 20,7–10 popisuje propuštění

satana z jeho vězení (srov. Zj 9), shromáždění nepřátel Božího lidu a jejich válku proti Božím milovaným, kteří jsou (a vždycky byli) pravým Božím chrámovým, svatým městem (srov. Zj 21–22; Ga 4,26; Ef 2,19–22; Žd 10,22–24; srov. Iz 66,1; 1Kr 8,27). Bůh zasahuje, zastává se svého lidu, vylévá oheň svého soudu (ale srov. např. Mal 3,1–5) a satan je definitivně poražen. Zde se však zároveň postmileniální výklady rozcházejí, jelikož:

Boží lid v této válce čelí Gógovi a Magógovi. Obraz takové války vidíme v Ezechielovi 38–39. Ezechiel 37 vykresluje národní obrodu Izraele a jeho návrat z vyhnanství jako vzkříšení mrtvých (viz Ez 37,11–12, „Přivedu vás na izraelskou půdu.“). Následuje válka proti Gógovi a Magógovi, která je zjevně, mimo jiné, metaforickou válkou proti hříchu a smrti, jelikož „kdo uvidí kost člověka, postaví vedle ní pomník“ (Ez 39,15), a „národy poznají, že dům izraelský byl vystěhován [do vyhnanství] pro svou zvrácenost“ (v. 23) a „Hospodin... jejich Bůh... je odvedl do zajetí k národům, ale shromáždí je na jejich půdu“ (v. 28). Válka, kterou zde Izrael vede, je zjevně obrazem shromáždění Božího lidu a jeho úspěšného boje proti duchovním nepřátelům (hříchu a smrti); Bůh sám ostatně slíbil, že dá svému lidu činit pokání, navrátit se do země a (po nějakou dobu) žít podle jeho přikázání (srov. např. Ez 36,24–28). Máme zde tedy „Exodus“ z vyhnanství (srov. Jr 16,14–16), přičemž obraz, že křesťané

v prvém století jsou „vedeni v Exodu“, je jedním z nejpřednějších novozákonních motivů (srov. Pánova oběť o Pésachu; krmení lidu chlebem v pustině; 1K 10,1–14; Ř 6; Žd 3–4; „tábor“ ve Zj 20,9).

V Ezechielovi 39,17–21 zároveň vidíme totožný jazyk a koncepty jako ve Zjevení 19,15–21, a proto bychom ve Zjevení 19 měli vidět vítězné tažení Krista a jeho církve, kdy jsou Boží (duchovní) nepřátelé pobíjeni Božím slovem, tedy mečem, který vychází z Božích úst (Zj 19,15.21; srov. Ef 6,17; Žd 4,12; Sk 2,37.41 a Ex 32,27–28). Po válce proti Gógovi a Magógovi v Ezechielovi následuje předobraz chrámu, Božího lidu, z něž vytéká řeka života k uzdravení světa, což jsou motivy, které se opakují v popisu církve, Nového Jeruzaléma (Ez 40–47; srov. Ez 47,1; J 4,10; Zj 22,1; J 7,38; Zj 21–22), který následuje bezprostředně po válce s Gógem a Magógem ve Zjevení 20. Někteří přední postmilenialisté tedy vidí ve Zjevení 20,7–10 především události prvního století či obecně realitu boje svatých proti hříchu napříč historií, kdy je svět pročišťován / souzen ohněm Božího Ducha.

Mnozí jsou však přesvědčeni o „příjemnějším výkladu“ Zjevení 20,7–10, že na konci historie dojde k rozsáhlé vzpouře celých národů proti Bohu, která bude ukončena Božím zásahem a následným soudem (popsaným ve Zj 20,11–15). Pokud je správný tento názor, v důsledku zde máme jen další důvod domnívat se, že drtivá většina lidí bude spasena,

jelikož spásná vláda Krista a jeho církve trvá „tisíc let“, zatímco satanem vedená vzpoura jen „krátký čas“ (Zj 20,3).

... vždyt Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby byl svět skrze něj zachráněn. Nemám pravdu?

OHLASY ČTENÁŘŮ

Buďte vděční

Drahá sestra Sucha. Rozhodol som sa reagovať na podnet našej sestry A. F. ktorá vás prosila o pomoc (*otištěno v ZOD č. 159, str. 44, pozn. red.*). Súhlasím s napísaným riešením, ale pokiaľ je táto sestra slabá vo viere, ťažko bude riešiť svoje ťažkosti bez pomoci spasenej sestry, ktorá ju poniesie na svojich modlitbách a bude jej vedieť poradiť.

Ešte by som jej odporučil jeden text Božieho Slova, aby sa oň oprela, a aj keď nebude dosť silná, môže odovzdať to robiť.

Tento text je zapísaný v liste 1. Tesaloničanom 5, 18 a znie takto:

Vo všetkom ďakujte, lebo to je vôľa Božia v Kristu Ježišovi čo do vás.

Je zrejme, že vôľa Pána Boha je za všetko mu ďakovať. Nie iba za dobré veci, ale aj za tie zlé. Za všetko ďakovať môže aj neveriaci človek, pokiaľ už nemá sil robiť čokoľvek iné. K tomu mám nasledujúce skúsenosti. Zo všetkých spomeniem

dve, sú veľmi poučné, ako Pán koná, ak mu prestaneme „zavádzať“.

Pred mnohými rokmi som pracoval v Železničnej stanici *Košice – osobná stanica*. Raz sa stalo, že som spôsobil malú nehodu, mojou vinou sa vykoľajilo malé železničné vozidlo. Dostal som od vedenia finančný postih. Asi po dvoch týždňoch sa našli nejaké peniaze a každý zamestnanec dostal 100 SK. Šiel som si po peniaze, námestník mi povedal, že som máľ nehodu a preto mne mimoriadnu odmenu nedajú. Oponoval som, že za tú nehodu som už bol potrestaný, prečo ma dva razy trestajú a pod. Odchádzal som znechutený. Vyznával som cestou na pracovisko a hádal som sa s Pánom, že On vie ako stojíme ako rodina s peniazmi a predsa dopustil to, že mi nechcú dať tých 100 SK. Nakoniec som mu znechutene povedal: Ďakujem pekne, že tvoja vôľa bola takáto a nie ako moja. Prišiel som na pracovisko a ihneď zazvonil telefón, volal námestník, že informoval sa o mojom prípade a že odmena mi patri a dostanem ju k výplate. Vidíte, keď som poďakoval, zbavil som sa tohto problému a Pán začal konať v tej veci a peniaze mi boli vyplatené.

Tu je druhý prípad. Susedia oproti mali psíka Špica. Ten neprestajne šteká od rána až do večera. S manželkou sme boli nešťastní, lebo v lete boli okna pootvorené a psisko len štekalo a štekalo. Takto sme sa dostali do zimy, vtedy som začal Pánovi ďakovať za tohto psa, že neprestajne šteká a otravuje nám život. Pamätám sa, že som si myslel, asi za akú

dlhú dobu v tejto veci bude Pán konať. V noci bola slabá snehová prehánka, na ceste slabá utlačená vrstva už šmykľavého povrchu. Pri mne je križovatka tvaru T. Cesta je v miernom sklone. Prechádzalo auto a vodič šiel dosť smelo, na križovatke neubrzdil, narazil do drevenej brány, zlomil v spodnej časti jednu latu a cez túto diery pes utiekol a už nikdy sa nevrátil.

Nič nepomáhalo, naše sťažnosti na psa susedia nebrali vážne, nič a nikto nám v tejto veci nepomohol. Keď som „zložil“ svoje zbrane a začal som ďakovať za problém, iniciatívu prevzal Pán a zariadil, že pes utiekol a je dodnes pokoj.

Ďakovaním sa zbavujeme problémov a ak uvoľníme pole pôsobnosti Pánovi, On začína konať a výsledok sa dostane ihneď.

Preto sestra A. F. ďakujte aj keď sa vám nechce v tej veci nič robiť, aby ste naplnila jeho vôľu ďakovaním pri depresii a pri rozkolísanej viere.

Za všetko ďakujte, lebo je to Jeho Pánova vôľa. (1Te 5,18)

Pán nech žehná redakčnú radu časopisu, Vaše rodiny, nech ste nápomocní tým, ktorí potrebujú pomoc. Pokoj vám!

F. K.

„Jako kazateľ môžeš kázať pravdu takovým spôsobom, že se bude Pán Bůh na tebe hněvat.“

John Piper

BŮH CTĚNÝ

Ach, Pane Bože,
čeká na tebe chvála
a vyjadřovat ji je
mou nejušlechtilější činností.
Jsou ti jí povinována všechna stvoření,
protože ve všech tvých činech
se odrážejí tvé vlastnosti
a naplňuje se tvůj plán.
Moře, pevnina, zimní chlad i letní žár,
ranní světlo i večerní stín jsou plné tebe
a ty mi je dáváš v hojnosti,
abych se z nich těšil.
Ty jsi Král Králů a Pán Pánů.
Říše povstávají a padají podle toho,
jak se ti zalíbí.
Všechny tvoje činy tě chválí
a tvoji svatí ti zehňají.
Kéž bych byl započten mezi tvé svaté,
kéž se jim podobám charakterem i stavem,
kéž s nimi sedím u Ježíšových nohou.
Kéž je má zbožnost vždy
pevně zakotvená ve tvém slově,
můj rozum nadpřirozeně poučován,
mé city svaté a nebeské,
mé motivy jednoduché a čisté
a mé srdce se proti tobě nikdy neproviňuje.
Vysvobod mě od přirozené temnoty
halící mou mysl,
od zkaženosti mého srdce,
od pokušení, jemuž jsem vystaven,
od každodenních nástrah,
které jsou na mě nalícené.

Dokud žiji tento život,
jsem v neustálém nebezpečí.
Ať tvé pozorné oko na mne
bez přestání hledí pro mou ochranu,
zachraň mě před silou mých pozemských
a duchovních nepřátel
a z každého bolestivého zla,
kterému se vystavuji.
Dokud se den mého života
nerozzáří na výsostech,
ať zakouším neomezené společenství
s Ježíšem.
Dokud nepřijde naplnění,
kéž se mohu opravdově těšit
ze svého dědictví a z prvotín Ducha.
Dokud neskončím s radostí svůj běh,
kéž jdu kupředu s pílí
a vždy ukazují na zdroje,
které má křesťan k dispozici,
a ve všech bodech ctím učení o tobě,
můj Bože.

Z knihy „Údolí vidění“
(sbírka modliteb puritánů)

YouTube

NAVŠTIVTE YOUTUBE KANÁL
@POUTNIKOVACETBA93

Úsilí o Zbožnost

26. října 2024

Pátek 25. října: Seminář pro svobodné
Dům kultury Kladno
nám. Sítná 3127
272 01 Kladno

Řečníci

Daniel Adamovský

Marcus Denny

Tyler Nikkel

Biblický sbor křesťanů
Kladno

BSKK.CZ/KONFERENCE

*„Kniha je v celé své šíři
kristocentrická, osvěžující,
stručná, praktická
a nepostrádá vřelost.
Dovolte, aby vám pomohla
modlit se, kázat a vyučovat
válečné žalmy jako nikdy
předtím!“ Joel R. Beeke*

**Poutníková
Cetba**

*měkká vazba,
formát 140 × 215 mm,
172 stran, 320 Kč*

*Boží slovo obsahuje i tzv. „proklínající žalmy“
či „žalmy hněvu“. Z toho vyvstávají i následující otázky:*

- Pocházejí tyto žalmy od Pána Boha?*
- Kdo je mluvčím těchto žalmů?*
- Kdo jsou nepřátelé popisovaní v žalmech?*
- Můžeme se takové žalmy modlit i my?*
- Jak by měl kazatel z uvedených žalmů kázat?*

WWW.POUTNIKOVACETBA.CZ